

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ “ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН
ТӨМӨРТОЛГОЙ ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН ИЛ УУРХАЙН 2024 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

/АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-010738/

/АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2051303/

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:

“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ: _____ / Б. ЧАГНААДОРЖ/

“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ИНЖЕНЕР _____ /Э.МӨНХЖАРГАЛ/

2024 он

АГУУЛГА

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ	2
1. Тухайн оны уулын ажлын гүйцэтгэлийн товч танилцуулга	4
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	5
2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	5
2.2. Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	8
2.3. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	13
2.4. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	15
2.5. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт ..	16
2.6. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	16
3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	17
4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	19
5. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	22
6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	24
7. НИЙГМИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	24
7.1. Хонгор сумын хогийн цэг булшлах	25
7.2 Хонгор суманд тарвага нутагшуулах	28
7.3 2023 онд Хонгор сумын цэцэрлэгт хүрээлэнд тарьсан модонд дуслын усалгааны систем суурилуулах	30
7.4 Малын сэг зэм устгах болон булах ажилд техник хэрэгслийн туслалцаа үзүүлж, хамтран ажиллах	31
8. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	32
9. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	34
10. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	40
11. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	43
12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	46
13. ДҮГНЭЛТ	47
14. Хавсралт:	48

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1 Уурхайн замыг услаж буй байдал	6
Зураг 2 Тоос дарах систем.....	7
Зураг 3 Худагт тоолуур суурилуулсан байдал.....	9
Зураг 4 Худгийн байрын дотор талыг ариутгаж буй нь.....	9
Зураг 5 Ус ашиглах дүгнэлт	10
Зураг 6 Ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ	10
Зураг 7 Төлбөр төлсөн баримт	11
Зураг 8 Бохир ус соруулах гэрээ.....	11
Зураг 9 Бохир ус соруулж буй байдал.....	12
Зураг 10 Бохирын худаг цэвэрлэсэн зураг	14
Зураг 11 Бетонжуулсан талбай	14
Зураг 12 Газрын төлбөр төлсөн дансны хуулга	15
Зураг 13 Ургамлын бичиглэл хийж буй нь	16
Зураг 14 Нөхөн сэргээсэн талбайн байрлын зураг	17
Зураг 15 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн байдал	18
Зураг 16 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн талбайг хүлээн авсан акт	18
Зураг 17 Нөхөн сэргээлт хийх талбай /Дархан-Уул аймаг, Хонгор сум, Цогт толгой/	19
Зураг 18 Нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж буй байдал	20
Зураг 19 Дроноор хэмжилт хийсэн байдал	20
Зураг 20 Нөхөн сэргээлтийн ажил хийхийн өмнө ба дараах байдал.....	20
Зураг 21 Эвдэрсэн газарт нөхөн сэргээлт хийсэн ажлыг хүлээн авсан акт	21
Зураг 22 Хараа голын эрэг дагуу ойжуулалт хийж буй нь	23
Зураг 23 Хүлэмж бариж буй нь.....	23
Зураг 24 Модлог мөчир тарьсан байдал	24
Зураг 25 Хогийн цэгийн байршлын мэдээлэл.....	25
Зураг 26 Хонгор сумын төв хогийн цэг.....	25
Зураг 27 Шийрийн бригад замын урд тал.....	26
Зураг 28 Шийрийн бригад замын хойд тал.....	26
Зураг 29 3 шарын хогийн цэг	27
Зураг 30 8-р бригадын хогийн цэг	27
Зураг 31 Салхит багийн хогийн цэг.....	28
Зураг 32 Монгол тарвага сэргээн нутагшуулсан акт.....	29
Зураг 33 Тарвагыг байгальд тавьж буй нь	29
Зураг 34 Мод тарьсан схем зураг.....	30
Зураг 35 Усалгааны систем суурилуулсан талбай.....	30
Зураг 36 Сэг зэм устгах нүх ухсан байдал	31
Зураг 37 Уурхайн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө.....	32
Зураг 38 Уурхайн болзошгүй аюулын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө	33
Зураг 39 Уурхайн галын аюулгүй байдлыг дүгнэлт.....	33
Зураг 40 Хог хаягдлыг тээвэрлэх гэрээ	35
Зураг 41 Хаврын их цэвэрлэгээ хийж буй нь.....	36
Зураг 42 Хуванцар хог хаягдал нийлүүлэх гэрээ.....	37
Зураг 43 Хуванцар савнуудыг ачуулж буй байдал.....	37
Зураг 44 Техникийн хаягдал тос бэлтгэн нийлүүлэх гэрээ.....	38

Зураг 45 Эмнэлгийн хог хаягдал түр хадгалах сав	38
Зураг 46 Эмнэлгийн хог хаягдал устгалд өгч буй байдал	39
Зураг 47 Хог хаягдлын бүртгэл хөтлөх мэдээллэх тухай	39
Зураг 48 Дархан-Уул аймгийн УЦУОШТөвтэй байгуулсан гэрээ.....	41
Зураг 49 Дархан Уул аймгийн УЦУОШТөвийн мэргэжилтнүүд орчны хяналт шинжилгээний дээж авч буй нь	42
Зураг 50 Нийт ажилчдын сургалт орж буй байдал.....	44
Зураг 51 Байгууллагын Дотоод хяналт шалгалтын удирдамж	44
Зураг 52 Уурхайн батлагдсан БОТБТ, БОННУ	45
Зураг 53 Иргэдийн нийтийн хурлын протокол.....	46

1. Тухайн оны уулын ажлын гүйцэтгэлийн товч танилцуулга

“Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр” ХХК-ийн харьяа Төмөртолгой төмрийн хүдрийн ил уурхай нь Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын 2-р багийн нутагт оршдог. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар MV-010738, лицензийн талбайн хэмжээ 424га юм.

Төмөртолгой уурхай нь дэд бүтэц хөгжсөн газар байрладаг. Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэрээс тус уурхай хүртэл 28 км сайжруулсан замаар холбогдсон. Манай улсын хойд хил хүртэл тавигдсан хатуу хучилттай зам нь ордоос баруун зүгт 17 км зайтай өнгөрдөг байна. Тус уурхай нь 3 хүдрийн биетээс тогтоно.

Төмөртолгой уурхай нь ил уурхай, хуурай соронзон баяжуулах үйлдвэр, засварын төв зэрэг нэгж хэсгүүдээс бүрдэх бөгөөд жилд 2 сая.тн төмрийн хүдэр олборлож, 2 сая.тн хүдэр боловсруулах хүчин чадалтай. Тус уурхайд 460 орчим ажилтан 20/10 ээлжийн хуваарьтай ажиллаж байна.

2024 оны 10 сарын 31-ны өдрийн байдлаар 1,168,199 м³ хөрс хуулалт хийн, 1,180,656 тн хүдэр олборлон, 1,203,289.67 тн хүдэр боловсруулж, 904,692.8 тн баяжмал үйлдвэрлэсэн байна. 2024 оны 10 сарын 31-ны байдлаар хөрс хуулалт 97.3%, хүдэр олборлолт 103.6%, уулын цулаар 98.4%, хүдэр боловсруулалт 107%, баяжмал үйлдвэрлэл 141%-ын гүйцэтгэлтэй явагдаж байна.

Хүснэгт 1 Төмөртолгойн уурхайн уулын ажлын гүйцэтгэл 2024.10.31-ны өдрийн байдлаар

Хөрс хуулалт	Төлөвлөгөө	м ³	1,200,600
	Гүйцэтгэл	м ³	1,168,199.17
	Биелэлт	%	97.3
Хүдэр олборлолт	Төлөвлөгөө	тн	1,140,000
	Гүйцэтгэл	тн	1,180,656.07
	Биелэлт	%	103.6
Уулын цул	Төлөвлөгөө	м ³	1,485,600.0
	Гүйцэтгэл	м ³	1,462,158.0
	Биелэлт	%	98.4

Хүснэгт 2 Баяжуулах үйлдвэрийн гүйцэтгэл

Хүдэр баяжуулалт	Төлөвлөгөө	тн	1,129,600
	Гүйцэтгэл	тн	1,203,289.67
	Биелэлт	%	107
Баяжмал үйлдвэрлэл	Төлөвлөгөө	тн	643,872
	Гүйцэтгэл	тн	904,692.8
	Биелэлт	%	141

2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Уурхайн дотоод тээвэр, баяжуулалтын хэсэгт тогтмол тоосжилт дарах усалгааны ажлыг гүйцэтгэж их хэмжээгээр тоосжилт үүсэн орчинд тархахаас сэргийлж ажиллах	Хуурайшилт ихтэй 141 хоногт 843 рейсээр 16680 тн усаар зам усалгааг хийсэн	Дотоод зардал	Зам талбайд усалгаа хийсэн байдлыг Хүснэгт-3 с, усалгаа хийж байх үеийн зургийг Зураг-1 с харна уу
2	Бүх тээврийн хэрэгсэлийг үзлэг оношлогоонд тогтмол хамруулан засварлах	Уурхайн бүх тээврийн хэрэгслийг Дархан Уул аймгийн Авто тээврийн газрын үзлэг оношлогоонд оруулсан	Дотоод зардал	-
3	Өндөр даралтаар манажуулан ус шүршигч систем суурилуулах	Төхөөрөмжийн судалгааг хийсэн бөгөөд 2025 оны Бизнес төлөвлөгөөнд оруулан ажиллаж байна.	Дотоод зардал	Тоос дарах системийн талаарх мэдээллийг Зураг 2-т хавсаргав
4	Зам талбайн тоосжилт дарах усалгааг тогтмол хийх. Тээврийн замын дагуу тоос дарах бодис авч ашиглах	Хуурайшилт ихтэй 141 хоногт 843 рейсээр 16680 тн усаар зам усалгааг хийсэн	Дотоод зардал	-
5	Дотоод хяналтын багажаар тогтмол хугацаанд хэмжилт хийснээр тохиромжтой хугацаанд сөрөг нөлөөллийг бууруулан стандарт хэмжээнд байлгах	Тоосны дотоод хяналтын багаж худалдан авч ашиглаж байна	300,000	
НИЙТ			300,000	

Хүснэгт 3 Зам усалгаа хийсэн байдал

Сар	Нийт усалсан рейс	Усалгаа хийсэн хоног	Нийт усалсан усны хэмжээ, тн
4 сар	75	15	1500
5 сар	125	21	2,500
6 сар	175	27	3,500
7 сар	178	28	3,560
8 сар	141	24	2,820
9 сар	137	23	2,740
10 сар	3	3	60
Нийт	834	141	16,680

Зураг 1 Уурхайн замыг услаж буй байдал

STANDARD MACHINES

Төрөл
SPRAYSTREAM TROLLEY 15i
Зай 15 М
Даралт 100 BAR
Зэрүүлц 10-80 L/H

Төрөл
SPRAYSTREAM TROLLEY 25i
Зай 25 М
Даралт 80 BAR
Зэрүүлц 400 L/H

Төрөл
SPRAYSTREAM single CART 25i
Зай 25 М
Даралт 20-100 BAR
Зэрүүлц 900-400 L/H

Төрөл
SPRAYSTREAM PLATFORM 25i
Зай 30 М
Даралт 20-80 BAR
Зэрүүлц 900-400 L/H

Төрөл
SPRAYSTREAM 35i
Зай 35 М
Даралт 20-80 BAR
Зэрүүлц 1200-800 L/H

Төрөл
SPRAYSTREAM 50i-60i-70i-80i HP
Зай 50-80 М
Даралт 80 BAR
Зэрүүлц 1400 L/H

Төрөл
SPRAYSTREAM 50i-60i-70i-80i
Зай 50-80 М
Даралт 20 BAR
Зэрүүлц 2700-8500 L/H

Төрөл
SPRAYSTREAM 100i
Зай 100 М
Даралт 20 BAR
Зэрүүлц 8400 L/H

F13S урвалжийг ашиглахаас өмнө

F13S урвалжийг ашигласны дараа

Зураг 2 Тоос дарах систем

2.2. Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Гүний худгийн тоолуурын ажиллагааг тогтмол хянах	Гүний худгийн тоолуурын ажиллагааг тогтмол хянаж ажиллаж байна.	-	
2	Ус хэмнэгч хошууг уурхайн кемпийн гал тогоо, гар угаах хэсэгт суурилуулах	Худалдан авах захиалга хийгдсэн.	100.000	
3	Худгийн байрны дотор талыг тогтмол цэвэрлэж ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийж мөөгөнцөр үүсэхээс сэргийлэх	Гүний худаг орчмын талбайг хогийг 7 хоног бүрийн Пүрэв гаригт цэвэрлэж, Худгийн байранд 2 удаагийн халдваргүйжүүлэлт хийсэн.	Дотоод зардал	Ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийж буй зургийг Зураг 4-д хавсаргав
4	Ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах, гэрээ байгуулж төлбөр төлөх	Ус ашиглах дүгнэлтийг Усны газраар гаргуулж, Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаатай Ус ашиглах гэрээ байгуулж төлбөрийг төлсөн	8,461,409.71	Ус ашиглах дүгнэлт, Ус ашиглах гэрээ, төлбөрийн баримтын зургийг Зураг 5,6,7-д хавсаргав
5	Шүүрлийн усны бохирдлын шинжилгээг улирал тутам хийлгэж ус бохирдуулсны төлбөр төлөх	ОХШХөтөлбөрийн дагуу шинжилгээг тогтмол хийсэн		ОХШХөтөлбөрт дэлгэрэнгүй оруулав.
6	Нэмэлт	Эрх бүхий байгууллагатай гэрээ байгуулан ахуйн хэрэглээнээс гарах хаягдал бохир усыг Дархан-Уул аймгийн төв шугамд нийлүүлж ажилласан. Нийт 55 удаа 275 тн хаягдал ус нийлүүлсэн байна.	12,220,000	Бохир ус соруулах гэрээ болон зургийг Зураг 8,9-д хавсаргав
НИЙТ			20,781,409.71	

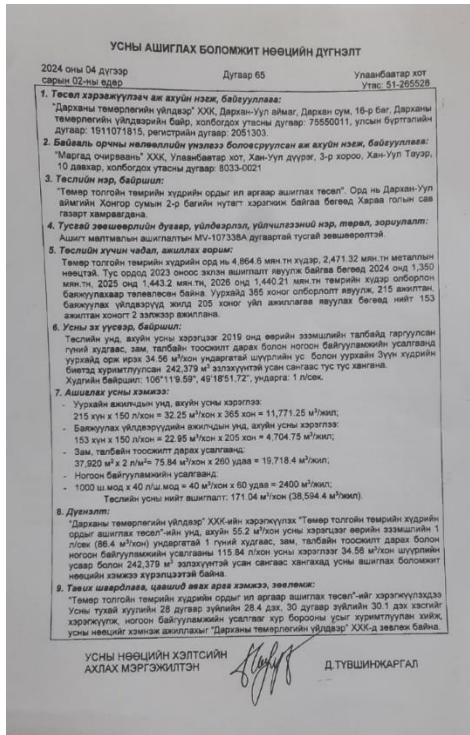
СТАНДАРТ, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ГАЗАР		УСНЫ ТООЛУУРЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ № ЗУ 042856	
(Хэрэглэгчийн нэр).....-Д			
ашиглаж байгаа	LKSG 52	загварын	10
хэмжих хязгаартай,	52	мм-ийн голчтой №	202200668
халуун, хүйтэн усны тоолуурыг №	024	лацаар битүүмжилж	
(доогуур зурах)			
2024	оны	12	-р сарын 16
баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.			
Шалгалтын дараах заалт:		00001	М³
Лабораторийн тэмдэг		Улсын шалгагчийн гарын үсэг, тэмдэг	
2024 оны 12-р сарын 16		2024 оны 12-р сарын 16-ны өдөр	

Зураг 3 Худагт тоолуур суурилуулсан байдал

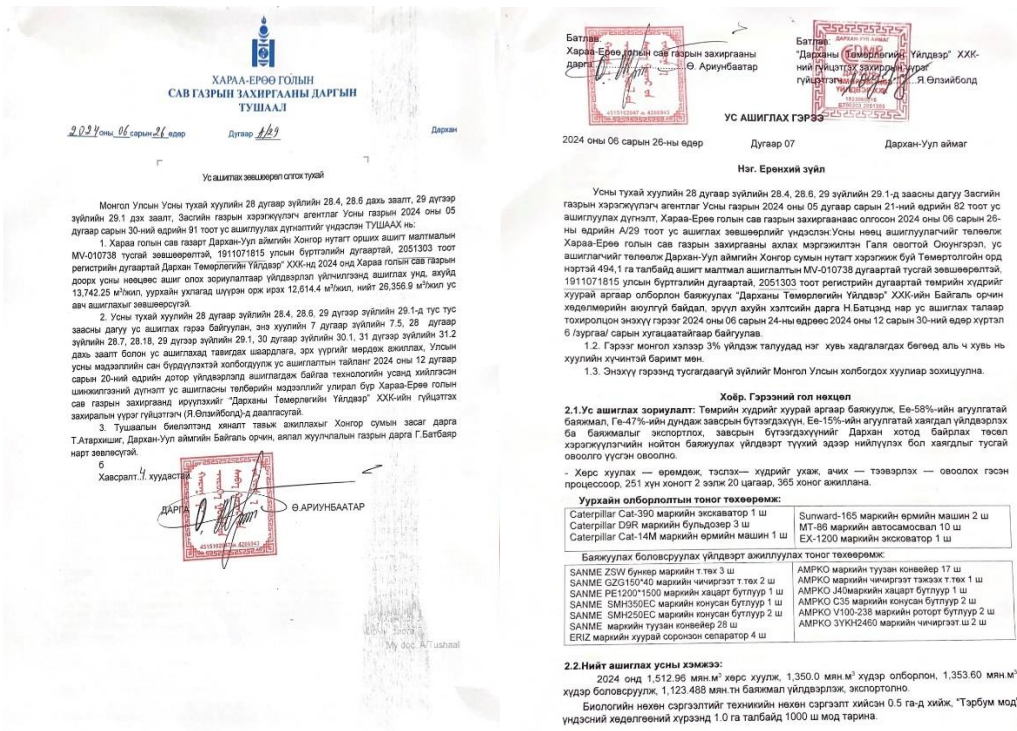

Зураг 4 Худгийн байрын дотор талыг ариутгаж буй нь

“Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг Усны газраас 2024 оны 04 дугаар сарын 02-ны өдөр гаргуулж авсан ба уг дүгнэлтийг үндэслэн “Ус ашиглах” гэрээг Хараа Ёрөө голын сав газрын захиргаатай 2024 оны 06 дүгээр сарын 26-ны өдөр байгуулан усны төлбөрийг 2024 оны 08 дугаар сарын 08-ны өдөр бүрэн төлсөн.

Зураг 5 Ус ашиглах дүгнэлт

Зураг 6 Ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээ

Төлбөрийн даалгавар 124
2024 оны 08 сарын 08 өдөр

Мөнгө N TC-7
Салтгүй сайхан 2017 оны 12 сарын 14-ны өдрийн 361 дүгээр тушаалаар баталсан

Данс		Дун
Дархан Төмөрлөгийн үйлдвэр ХХК	Дебет	8,461,409.71
ХААН ТӨВ БАНК	банк 5108369050	
Дархан татварын хэлтэс	Кредит	8,461,409.71
банк	банк 3240800174459	
Дүн (тоогоор) 8,461,409.71		...хонгогийн...хувийн...торгууль бүтэц...тог...мен
Дүн (үсгээр)		
...сая дөрвөн түүн эжаран нэгэн мянга дөрвөн түүн есөн тасраг далан нэгэн мянга...		
...эвсэж авсан буюу ажил үйлчилгээ гүйцэтгүүлсэн огноо		
2024 оны 08 сарын 08 өдөр		
Зориулалт (Барамын болон ажил үйлчилгээний нэр, дагалдах баримтын дугаар)		Дүн (торгуулийн хамт)
<p style="text-align: center;">Усны тэжээл 2024-1</p> <p style="text-align: center;">Банкинд гүйлгээ хийсэн ...оны...сарын... ХААН БАНК 174-01 Тэмдгийн үсэг 20240809</p>		Гүйлгээний утга
		Төлбөрийн зориулалт
		Төлөх хугацаа
		Төлбөрийн эхэл

Зураг 7 Төлбөр төлсөн баримт

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2024 01 02

Нэг талаас "Дархан-Ус суваг" ХК / цаашид А тал гэх / түүнийг төлөөлж Ариутгах татуургын албаны дарга С.Пүрэвдорж, нөгөө талаас "Өрнөх-Сайхан" ХХК РД-4281888 / цаашид Б тал буюу гүйцэтгэгч тал гэх / нар Монгол Улсын Иргэний хуулийн 478 дугаар зүйлийг удирдлага болгон дараах гэрээг харилцан тохиролцож байгуулав.

1. Нийтлэг звалт

1.1. Энэхүү гэрээний зорилго нь захиалагч талын 9297 ДАР дугаартай тээврийн хэрэгсэлтэй А.Баттөмөр өөрийн автомашинаар ААН, хувийн орон сууцны айлудын хэрэглэнээс гарсан бохир усыг татан зайлуулж "Дархан-Ус суваг" ХК-аас заагдсан цооногт нийлүүлэх үйлчилгээтэй холбоотой хоёр талын хоорондын харилцааг зохицуулахад оршино.

2. Төлбөр, хугацаа

2.1. Бохир ус цооногт нийлүүлэх төлбөр нь 50м3 усыг улиралд 150,000 төгрөгөөр тооцож төлнө.

2.2. Гэрээний хугацаа 2024 оны 01 дүгээр сарын 02-ний өдрөөс 2024 оны 12 сарын 31-ний өдөр хүртэл байна.

2.3. Гэрээнд өөрчлөлт орох тохиолдолд талууд 7 хоногийн өмнө нөгөө талд мэдэгдэнэ.

2.4. Гүйцэтгэгч ажлын төлбөрийг урьдчилан төлнө.

2.5. Гэрээт ажлын төлбөрийг ХААН банкны 5045052676 тоот дансанд шилжүүлнэ.

2.6. Үйлчилгээний төлбөрийг тухайн үеийн мөрдөж байгаа тарифаар тооцно.

3. Б талын эрх, үүрэг

3.1. Гүйцэтгэгч тал хөдөлмөр хамгааллын болон ажлын байрны аюулгүй ажиллагааг чармайлдан мөрдөж, аюулгүй байдлыг хангаж ажиллана.

3.2. Цооногт бохир ууслахад байгууламжийн байршил болон зааварчилгаа авч ажиллана.

3.3. Үйлдвэрлэлийн явцад гарч буй бохир усыг ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх тлб6561-2015 стандартад нийцүүлэн тохирох хэмжээнд хүртэл саармагжуулсан лабораторын шинжилгээний бичгийг үндэслэн бохир усыг соруулаж заагдсан бохирын цооногт нийлүүлнэ.

3.4. Сорсон бохирыг 15-р багийн хүрээлэнгийн 15-86-р худаг, үйлдвэрийн район эрвас хөвөнгийн 10-р худаг, дрвини 150-р худаг зэрэг 250 диаметртэй хуудгуу болон, хуучин дархан замын 1-р ангийн ф400-ын 15-86-р худаг зэрэг төв шугамын цуглуулах хуудуудад горимын дагуу нийлүүлнэ.

3.5. Бохир ус худат юүлэхдээ гадуур нь асгахгүй, гадаргууг бохирдуулахгүй байх, орчныг ургалж цэвэрлэж ариутгаж байх.

3.6. Гүйцэтгэгч нь гэрээнд заасан цэгээс өөр цэгт буюу зөвшөөрөлгүй өөр худат бохир ус юүлэх тохиолдолд төлбөрийг 2 дахин нундаж төлнө.

3.7. Гүйцэтгэгч нь авсан цэгийн худгийн бүрэн бүтэн байдал, хэвийн найдвартай ажиллагаа засвар үйлчилгээг хариуцан ажиллана.

ХОЕР ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

2024 оны 03-р сарын 19-ний өдөр

НЭГ. ӨРӨНХИЙ ЗҮИЛ

Нэг талаас "Дархан төмөрлөгийн үйлдвэр" ХХК РД-2051303 түүнийг төлөөлж Худалдан авалтын хэлтсийн дарга Б.Тулгацогт /цаашид "Захиалагч" гэх/, нөгөө талаас "Өрнөх-Сайхан" ХХК РД-4254015, түүнийг төлөөлж Захирагч Адышаабаазар овогтой Баттөмөр /цаашид "Гүйцэтгэгч" гэх/ нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Энэхүү гэрээ нь Гүйцэтгэгч нь Захиалагчийн захиалгын дагуу Төмөртолгойн уурхайн хоолойн газар, баяжуулах үйлдвэрүүд, уурхайн цооног, лабораторид байрлах ахуйн хаягдал бохир ус нөөцлөх сувагудыг дүүрсэн тухай бүрт стандарт шаардлага хангасан механизм, техник хэрэгсэл ашиглан захиалга өгсөн хугацаанд соруулж, тээвэрлэж, зөвшөөрсөнд цэгт хаях. Захиалагч нь үнэ төлөхгүй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулна.

ХОЕР. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

2.1. Ажил эхлэх ба дуусах хугацаа: 2024 оны 03 дугаар сарын 25-ний өдрөөс 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг дуустал хугацаанд ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.

2.2. Захиалагч 12-24 цагийн өмнө ажлын захиалгыг өгнө.

2.3. Гүйцэтгэгч тал Захиалагч талын өгсөн захиалгын дагуу 1-2 хонгогийн дотор ажлыг гүйцэтгэнэ.

2.4. Энэхүү гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж талууд ажлын гүйцэтгэлийг хүлээцлэн акт, тахлан үйлдэн, гэрээний төлбөр бүрэн төлөгдсөнөөр дуусгаар болно.

ГУРАВ. АЖЛЫН ХӨЛС, БУСАД ТӨЛБӨР

3.1. Гэрээний үнэ: Нэг рейс нь 220,000.0 /Хоёр зуун хорин мянган/ төгрөг

3.2. Дээрх үнэнд НӨАТ орсон ба холбогдох бусад бүх зардал багтсан болно.

3.3. Өмнө нь төлөвлөгдөөгүй, гэрээнд тусгаагүй зайлшгүй нэмж хийх шаардлагатай ажил гүйцэтгэвэл ажлын хөлс, түүнийг төлөх хэлбэр, хугацааг талууд тухайн үед нь харилцан тохиролцно.

ДӨРӨВ. ТӨЛБӨР ТӨЛӨХ АЖИЛЛАГАА

4.1. Захиалагч тал гэрээний 3.1 дэх хэсэгт заасан ажлын төлбөрийг холбогдох ахлуудыг гүйцэтгэсэн тухай ажлын тайлан, нэхэмжлэхийг үндэслэн гүйцэтгэлээр төлбөрийн төлнө.

4.2. Төлбөрийн хэрэгсэл: Бэлэн бусар.

ТАВ. ГЭРЭЭТ АЖЛЫГ ГҮЙЦЭТГЭХ БОЛОН 1Р ДҮНГ ХЛЭЭЛЦЭХ

1 / 3

Зураг 8 Бохир ус соруулах гэрээ

Зураг 9 Бохир ус соруулж буй байдал

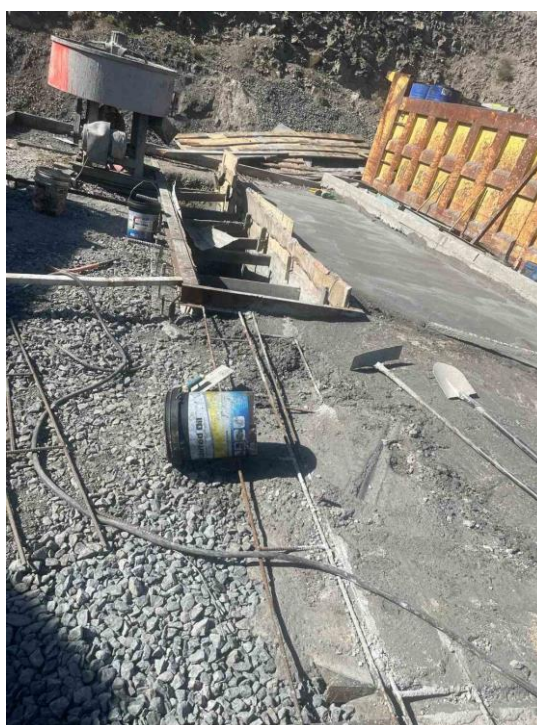
2.3. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Хог хаягдал, ариун цэврийн байгууламжийн стандарт шаардлага хангаагүй байдлаас хөрс ургамлан нөмрөг бохирдох, талхлагдах, устах тул бохирын цооногт гэмтэл гарсан эсэхэд хяналт тавих	Бохирын цооногийг бохир соруулах бүрд цэвэрлэн гэмтэл гарсан эсэхэд үзлэг шалгалт хийдэг	Дотоод зардал	Цэвэрлэгээ болон үзлэг хийж байх үеийн зургийг Зураг 11-д хавсаргав
2	Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн, засвар үйлчилгээ, ШТС зэргээс шатах тослох материал хөрсөнд алдагдахаас сэргийлэн зориулалтын талбайд байршуулах, засвар тогтмол хийх	Засвар хийх 86 м2 талбайг нэмж бетонжуулан ашиглаж байна.	2,600,000	Талбайг хийж байх үеийн зургийг Зураг 12-д хавсаргав
3	Химийн бодисын ашиглалт хамгаалалтыг бүртгэлжүүлэн зориулалтын дагуу хадгалах	Химийн бодисыг үйлдвэрийн химийн бодисын агуулахад хадгалж, зөвшөөрөл бүхий машинаар тээвэрлэн ашиглаж байна.	Дотоод зардал	
4	Ногоон байгууламж нэмж байгуулах	Цайны газрын орчимд 10 ширхэг нарс мод тарьсан	Дотоод зардал	Орчны тохижилт бүлэгт дэлгэрэнгүй байгаа
НИЙТ			2,600,000	

Зураг 10 Бохирын худаг цэвэрлэсэн зураг

Зураг 11 Бетонжуулсан талбай

2.4. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Газрын хэвлийг ашигласан төлбөрийг хугацаанд нь төлөх	Газрын хэвлийг ашигласны төлбөрийг бүрэн төлсөн	23,275,587	Дансны хуулгыг Зураг 12 д харуулав.
НИЙТ			23,275,587	

Дансны хуулга Дарханы Төмөрлогийн үйлдвэр ХХК

Дансны хуулга

Тайланг үе: 2024/01/01 - 2024/11/30

Д/д	Огноо	Харьцсан данс	Гүйлгээний утга	Дебет	Кредит	Үлдэгдэл
Данс:	3406-3-1-00-000-000-0-0-00-000-00-001		Газрын төлбөрийн өглөг /ТТУ/			
				Эхний үлдэгдэл:		0.00
1	2024/01/31	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-01 улирал. Төмөртолгой 4502002111, 70га	0.00	1,400,000.00	1,400,000.00
2	2024/01/31	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-01 улирал. Төмөртолгой 4502004977, 28,797га	0.00	575,936.00	1,975,936.00
3	2024/01/31	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-01 улирал. Төмөртолгой 4502002194, 424,104га	0.00	2,463,451.00	4,439,387.00
4	2024/04/26	1101-1-1-00-000-000-0-0-00-000-02-001	Газрын төлбөр /Дархан 2024-1/	4,439,387.00	0.00	0.00
5	2024/04/30	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-02 улирал. ТТТХУ 4502002111, 70га	0.00	1,400,000.00	1,400,000.00
6	2024/04/30	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-02 улирал. ТТТХУ 4502002111, 70га	0.00	7,278,359.00	8,678,359.00
7	2024/04/30	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-02 улирал. ТТТХУ 4502002111, 70га	0.00	575,936.00	9,254,295.00
8	2024/06/19	1101-1-1-00-000-000-0-0-00-000-02-001	Газрын татвар Дархан 2024 02 улирал /жагсаалтаар/	9,254,295.00	0.00	0.00
9	2024/07/31	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-03 улирал. Хонгор сум Төмөртолгой өглөг	0.00	7,278,359.00	7,278,359.00
10	2024/07/31	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-03 улирал. Хонгор сум Төмөртолгой өглөг	0.00	1,400,000.00	8,678,359.00
11	2024/07/31	1411-1-1-00-901-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-03 улирал. Хонгор сум Төмөртолгой өглөг	0.00	327,610.00	9,005,969.00
12	2024/07/31	1411-3-1-61-612-000-2-3-46-057-00-001	Газрын төлбөр 2024-03 улирал. Хонгор сум Төмөртолгой өглөг	0.00	575,936.00	9,581,905.00
13	2024/08/16	1103-1-1-00-000-000-0-0-00-000-05-001	Газрын төлбөр Дархан 2024-03	1,400,000.00	0.00	8,181,905.00
14	2024/08/16	1103-1-1-00-000-000-0-0-00-000-05-001	Газрын төлбөр Дархан 2024-03	7,278,359.00	0.00	903,546.00
15	2024/08/16	1103-1-1-00-000-000-0-0-00-000-05-001	Газрын төлбөр Дархан 2024-03	575,936.00	0.00	327,610.00
16	2024/08/16	1103-1-1-00-000-000-0-0-00-000-05-001	Газрын төлбөр Дархан 2024-03	327,610.00	0.00	0.00
Дг - 6	Кт - 10	Нийт - 16	ДҮН:	23,275,587.00	23,275,587.00	
				Эсхийн үлдэгдэл:		0.00

Хянасан нягтлан бодогч: ..... /

Зураг 12 Газрын төлбөр төлсөн дансны хуулга

2.5. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Ургамлын тор тавьж ургамлын бичиглэл хийх	Газарзүй геоэкологийн хүрээлэнгийн Хүрээлэн буй орчин, байгалийн нөөцийн менежментийн салбарт хэрэгжиж буй “Геоэкологийн нөхцөлийг тодорхойлох, үнэлэх арга зүй боловсруулах” суурь судалгааны хүрээнд 8-р сарын 15-16 өдрүүдэд уурхайн орчмын 18 цэгээс ургамлын бичиглэл, хөрсний дээж авсан. Тухайн байгууллага тайлан боловсруулалтын шатанд явж байна.	Дотоод зардал	
НИЙТ				

Зураг 13 Ургамлын бичиглэл хийж буй нь

2.6. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Ажилчид болон төсөлтэй холбоотойгоор төслийн талбайд ирэх хүмүүст хууль бус ан агнуурын тухай сануулга өгч, хууль тогтоомжийг танилцуулж ан агнуур хийлгэхгүй байх	Ажилчид болон ирсэн зочидод өгөх зааварчилгаанд тусгагдсан.	-	-
2	Төслийн талбайн хэмжээгээр амьтдын бэлчээр, идэш гэжээлийн талбай хумигдах тул биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Худалдан авалтын төлөвлөгөөнд оруулан хужир-250 кг, боодлын өвс-50 боодлыг авхаар төлөвлөж байна.	1.000.000	-
НИЙТ			1,000,000	

3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	Нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн ажил	Нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал	Тайлбар
1	Зогсоолоор ашиглаж байсан талбай, гадна замыг нөхөн сэргээх	Автозогсоолоор ашиглаж байсан талбай 5,0 га, гадна замын 1,1 га талбайг нөхөн сэргээсэн талбайд Нөхөн сэргээлт хүлээн авах комисс ажиллан хүлээн авсан.	26.100.000	Зураг, актыг хавсаргав.
2	Хаалтын төлөвлөгөө боловсруулж, батлуулах	Хаалтын үйл ажиллагааны чиглэлийг орон нутагтай зөвшилцөх ажил хийгдэж байна. Чиглэл тогтсоны дараа Хаалтын төлөвлөгөөг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлнэ.		
НИЙТ			26,100,000	

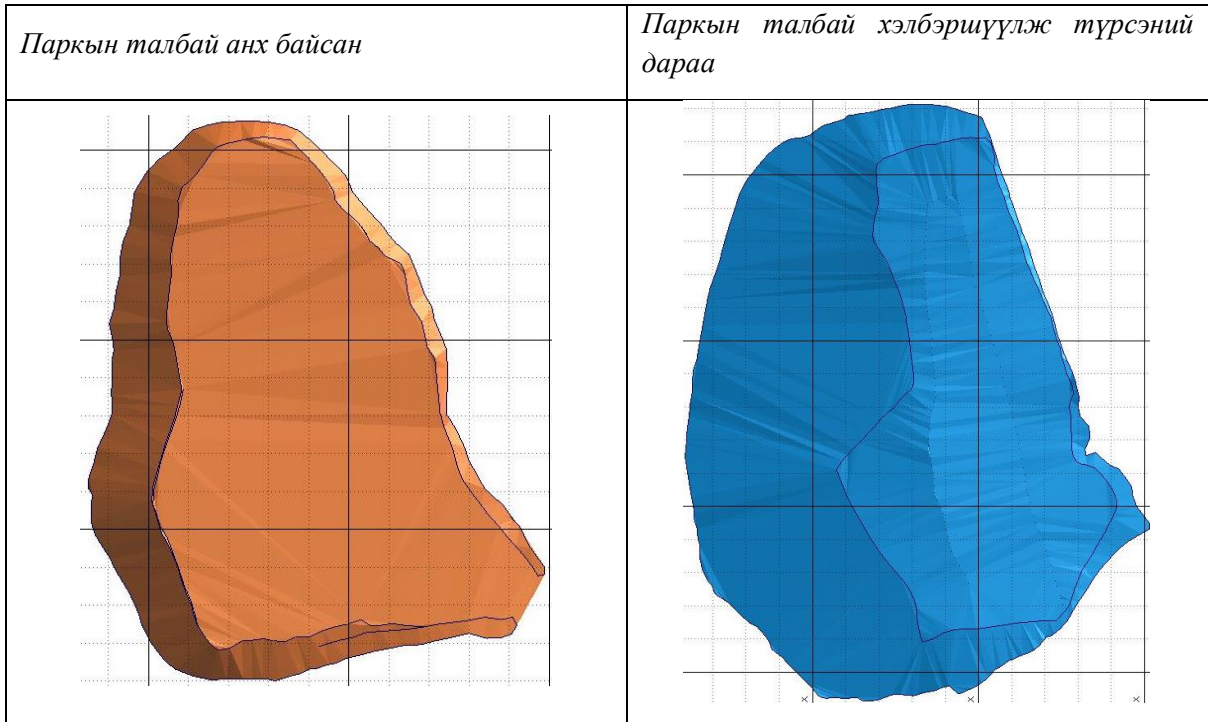
Зураг 14 Нөхөн сэргээсэн талбайн байрлын зураг

Тоон үзүүлэлтүүд: Хөрсний эзэлхүүн 348,000м³

Паркын талбайн хэмжээ 5,0га

Түрэлт хийж хэлбэршүүлсний дараах талбайн хэмжээ 7,8га

Зураг 15 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн байдал

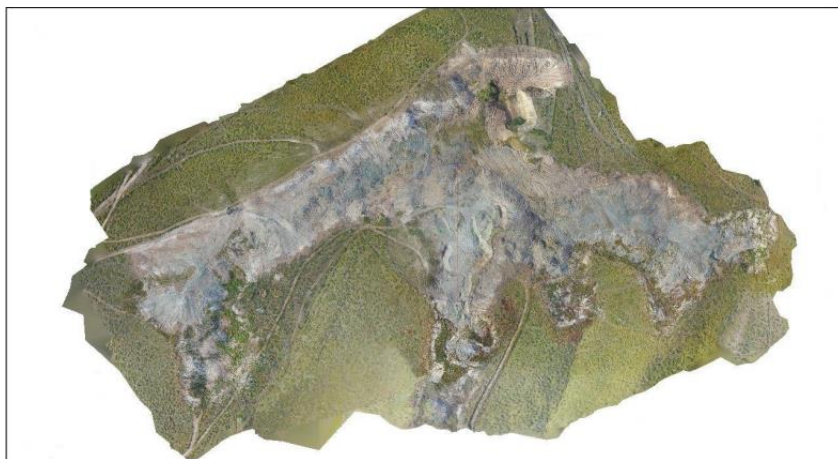
<p>Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2023 оны... дугаар сарын...-ны өдрийн... дугаар тусгаар хөбөрдүгээр хавсралт</p> <p>"ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ ТАЛБАЙД НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН ГАЗРЫГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ АКТ"-ЫН ЗАГВАР</p> <p>2024 оны 11 дугаар сарын 12-ний өдөр</p>									
<p>1. Байршлын мэдээлэл</p> <table border="1"> <tr> <td>1.1. Аймаг, нийслэлийн нэр</td> <td>Дархан Уул</td> </tr> <tr> <td>1.2. Сум, дүүргийн нэр</td> <td>Хонгор сум</td> </tr> <tr> <td>1.3. Газрын нэр</td> <td>Төмөртолгой</td> </tr> </table>		1.1. Аймаг, нийслэлийн нэр	Дархан Уул	1.2. Сум, дүүргийн нэр	Хонгор сум	1.3. Газрын нэр	Төмөртолгой		
1.1. Аймаг, нийслэлийн нэр	Дархан Уул								
1.2. Сум, дүүргийн нэр	Хонгор сум								
1.3. Газрын нэр	Төмөртолгой								
<p>2. Нөхөн сэргээлт хийсэн байгууллагын мэдээлэл</p> <table border="1"> <tr> <td>2.1 Аж ахуйн нэгжийн нэр, регистрийн дугаар</td> <td>2051303</td> </tr> <tr> <td>2.2 Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар</td> <td>MV-010738</td> </tr> <tr> <td>2.3 Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2.4 Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр</td> <td>-</td> </tr> </table>		2.1 Аж ахуйн нэгжийн нэр, регистрийн дугаар	2051303	2.2 Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар	MV-010738	2.3 Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)	-	2.4 Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр	-
2.1 Аж ахуйн нэгжийн нэр, регистрийн дугаар	2051303								
2.2 Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар	MV-010738								
2.3 Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)	-								
2.4 Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр	-								
<p>3. Өнөөх жилүүдэд тухайн тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд хийгдсэн нөхөн сэргээлтийн өрөнхий мэдээлэл</p> <table border="1"> <tr> <td>3.1 Техникийн нөхөн сэргээлт</td> <td>3.2 Биологийн нөхөн сэргээлт</td> </tr> <tr> <td>- Талбайн хэмжээ (га)</td> <td>- Талбайн хэмжээ (га)</td> </tr> <tr> <td>- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)</td> <td>- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)</td> </tr> </table>		3.1 Техникийн нөхөн сэргээлт	3.2 Биологийн нөхөн сэргээлт	- Талбайн хэмжээ (га)	- Талбайн хэмжээ (га)	- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)	- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)		
3.1 Техникийн нөхөн сэргээлт	3.2 Биологийн нөхөн сэргээлт								
- Талбайн хэмжээ (га)	- Талбайн хэмжээ (га)								
- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)	- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)								
<p>4. 2024 онд хүлээлгэн өгч буй нөхөн сэргээлтийн мэдээлэл</p> <table border="1"> <tr> <td>Техникийн нөхөн сэргээлт</td> <td>Биологийн нөхөн сэргээлт</td> </tr> <tr> <td>- Талбайн хэмжээ (га)</td> <td>- Талбайн хэмжээ (га)</td> </tr> <tr> <td>- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)</td> <td>- Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан мод, сөөг, ургамлын зүйлийн нэр, ургамалжуулсан байдал</td> </tr> <tr> <td>Өөрийн харенга</td> <td>- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)</td> </tr> </table>		Техникийн нөхөн сэргээлт	Биологийн нөхөн сэргээлт	- Талбайн хэмжээ (га)	- Талбайн хэмжээ (га)	- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)	- Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан мод, сөөг, ургамлын зүйлийн нэр, ургамалжуулсан байдал	Өөрийн харенга	- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)
Техникийн нөхөн сэргээлт	Биологийн нөхөн сэргээлт								
- Талбайн хэмжээ (га)	- Талбайн хэмжээ (га)								
- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)	- Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан мод, сөөг, ургамлын зүйлийн нэр, ургамалжуулсан байдал								
Өөрийн харенга	- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)								
<p>5. Орон зайн мэдээлэл</p> <table border="1"> <tr> <td>5.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг</td> <td>5.2 Хэмжилт, зураглал</td> </tr> <tr> <td></td> <td>- Кадастрын зураглалд хийсэн маргажмлын байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр: Төмөртолгой ТХУ-н маркшейдер инженер Ц.Энхбаяр - Хэмжилтэд ашигласан програм, тоног төхөөрөмж, Contour T300 GPS, Macpoint - Холбогдох утас: 99032474 Гарын үсэг:</td> </tr> </table>		5.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг	5.2 Хэмжилт, зураглал		- Кадастрын зураглалд хийсэн маргажмлын байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр: Төмөртолгой ТХУ-н маркшейдер инженер Ц.Энхбаяр - Хэмжилтэд ашигласан програм, тоног төхөөрөмж, Contour T300 GPS, Macpoint - Холбогдох утас: 99032474 Гарын үсэг:				
5.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг	5.2 Хэмжилт, зураглал								
	- Кадастрын зураглалд хийсэн маргажмлын байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр: Төмөртолгой ТХУ-н маркшейдер инженер Ц.Энхбаяр - Хэмжилтэд ашигласан програм, тоног төхөөрөмж, Contour T300 GPS, Macpoint - Холбогдох утас: 99032474 Гарын үсэг:								
<p>АКТ ГАРГАСАН</p> <p>Комиссын дарга: </p> <p>Нарийн бичгийн дарга: </p> <p>Гишүүд:</p> <ul style="list-style-type: none"> Г.Батбаяр (Аймгийн Байгаль орчны газрын дарга) А.Энхжин (Байгаль орчны газрын Газар, газрын хээлий, нөхөн сэргээлт харууссан мэргэжилтэн) Б.Должин (Байгаль орчны газрын Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч) Я.Батбилэг (Байгаль орчны газрын Усны асуудал харууссан мэргэжилтэн) Б.Уанга (Хонгор сумын газрын даамал) Б.Төмөрхуг (Хонгор сумын байгаль орчны мэргэжилтэн) Н.Дарханбаатар (Хонгор сумын байгаль хамгаалагч) С.Рыпкеев (Сумын иргэдийн төлөөлөл) <p>ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН</p> <ul style="list-style-type: none"> Г.Хишигбаяр (Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр ХХК Ерөнхий инженер бөгөөд УТГ-ын даргын үүрэг гүйцэтгэгч) Н.Батцанд (Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр ХХК БОХАБЗАХ-ийн дарга) 									

Зураг 16 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн талбайг хүлээн авсан акт

4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Дүйцүүлэн хамгаалалтын арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр сонгон авсан 3 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт хийх	Дархан-уул аймгийн Хонгор сумаас хуваарилж өгсөн тус сумын Цогт толгой нэртэй газарт 2023.09.04-2023.09.08 ны өдрийн хооронд 3 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Нөхөн сэргээлтийн ажлыг Дархан Уул аймгийн БОГ-ын комиссд хүлээлгэн өгч акт гаргуулсан.	12,835,268	Холбогдох зургийг Зураг 17-21 д хавсаргав
НИЙТ			12,835,268	

Төмөртолгой төмрийн хүдрийн ил уурхайн дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын нутагт Цогт толгой нэртэй газарт уурхайн дотоод нөөц бололцоог ашиглан 3.0 га эвдэрсэн газарт техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг 2023 оны 09 дугаар сарын 04-ний өдрөөс 2023 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдрийн хооронд нийт 6 хоногийн хугацаанд хийж гүйцэтгэсэн. Нөхөн сэргээлтийн ажилд бульдозер ашигласан ба 1 ашиглалтын инженер, 2 ээлжийн мастер, 2 бульдозерын оператор өдөр шөнийн ээлжээр ажиллан оролцсон. Нөхөн сэргээлтийн ажлын явцыг доор зургаар хавсаргав.

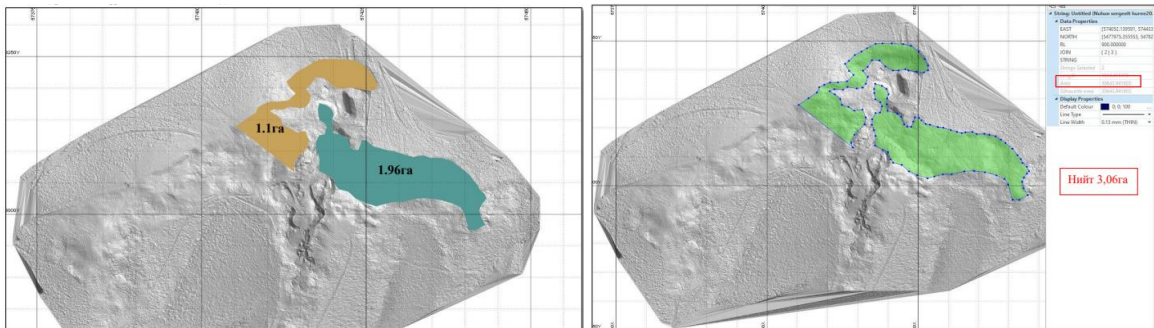

Зураг 17 Нөхөн сэргээлт хийх талбай /Дархан-Уул аймаг, Хонгор сум, Цогт толгой/

Зураг 18 Нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж буй байдал

Зураг 19 Дроноор хэмжилт хийсэн байдал

Зураг 20 Нөхөн сэргээлтийн ажил хийхийн өмнө ба дараах байдал

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2023 оны ...дугаар сарын ...-ны өдрийн ... дугаар тушаалын
хоёрдугаар хавсралт

**"ЭВДЭРСЭН ГАЗАРТ НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН ГАЗРЫГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ АКТ"-ЫН
ЗАГВАР**

2024 оны 11 дугаар сарын 12 -ний өдөр

1. Байршлын мэдээлэл

1.1. Аймаг, нийслэлийн нэр	Дархан Уул
1.2. Сум, дүүргийн нэр	Хонгор сум 1-р баг
1.3. Газрын нэр	Цогт толгой

2. Нөхөн сэргээлт хийсэн байгууллагын мэдээлэл

2.1. Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр	2051303
2.2. Хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр	Өөрийн хөрөнгө
2.3. Тус газрын эвдрэлд өртсөн шалтгаан	Зам засвар
2.4. Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)	9 га
2.5. Газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй эсэх, зөвшөөрлийн дугаар	-

3. 2024 онд хүлээлгэн өгч буй нөхөн сэргээлтийн мэдээлэл

Техникийн нөхөн сэргээлт	Биологийн нөхөн сэргээлт
- Талбайн хэмжээ (га) 3	- Талбайн хэмжээ (га)
- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр) 10,427,666	- Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан мод, сөөг, ургамлын зүйлийн нэр, ургамалжуулсан байдал
	- Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)

4. Орон зайн мэдээлэл

4.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг

4.2 Хэмжилт, зураглал
- Кадастрын зураглал хийсэн мэргэжлийн байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр: Төмөртолгой ТХУ-н маркшейдер инженер Ц.Энхбаяр
- Хэмжилтэд ашигласан програм, тоног төхөөрөмж, Софтвар Т300 GPS, MacGomine
- Холбогдох утас: 99032474
Гарын үсэг:

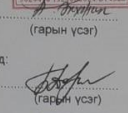
4.3 Нөхөн сэргээлт хийсэн газрын солбицол

Жиж: 4-өс доошгүй эргэлтийн цэгийн солбицол байна.

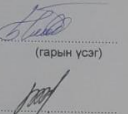
Талбай-1		Талбай-2			
№	Өргөрөг	Уртраг	№	Өргөрөг	Уртраг
1	574160.97	5478105.97	19	574178.6	5478176
2	574157.31	5478131.92	20	574197.3	5478167
3	574123.45	5478139.76	21	574199.2	5478130
4	574103.35	5478163.46	22	574238.3	5478102

АКТ ГАРГАХАН

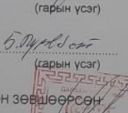
Комиссын дарга: (Гарын үсэг)

Нарийн бичгийн дарга: (Гарын үсэг)

Гишүүд:

 (Гарын үсэг)

 (Гарын үсэг)

 (Гарын үсэг)

 (Гарын үсэг)

 (Гарын үсэг)

 (Гарын үсэг)

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН

 (Гарын үсэг)

 (Гарын үсэг)

—oO—

Зураг 21 Эвдэрсэн газарт нөхөн сэргээлт хийсэн ажлыг хүлээн авсан акт

5. ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Нийт зардал, төг
Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайг тэмдэгжүүлэн хамгаалах	Нөхөн сэргээсэн талбайд суурилуулах самбарыг хийж байна.	Дотоод зардал
Төслийн хэмжээнд бичил эко орчин үүсгэх	Уурхайн цайны газрын орчинд чимэглэлийн навчит мод 10 ширхэг, Нарс мод 10 ширхэг тарьсан	Дотоод зардал
Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд ойжуулалт хийх	Хараа голын эрэг дагуу 10 000 ширхэг бургас мод тарьснаас 5000 ширхэгийг Дархан Уул аймгийн нутагт хамгаалалтын торон хашаа бариж тарьсан.	29,480,000
	1 га талбайд Мод үржүүлгийн газар байгуулж хамгаалалтын хашаа барин 2 хүлэмж, усалгааны системийг хийж, 10,000 орчим навчит модыг модлог мөчир болон үрээр тарьж ургуулаад байна.	30,000,000
Нийт		59,480,000

Тэрбум мод хөтөлбөрийн хүрээнд Дархан Уул аймгийн Орхон сумын нутагт Хараа голын эрэг дагуу 70 га татмын ойг нөхөн сэргээхээр ажиллаж байна

Уг ажлын хүрээнд 2024 онд Хараа голын эрэг дагуу 5 га талбайд 5000 ширхэг бургас модны тарьцаар ойжуулалт хийж 1 га талбайд мод үржүүлгийн талбай байгуулан модлог мөчир болон үрээр 10000 ширхэг мод ургуулаад байна. Мөн 2 ширхэг хүлэмжийг барин 2025 онд мод үржүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

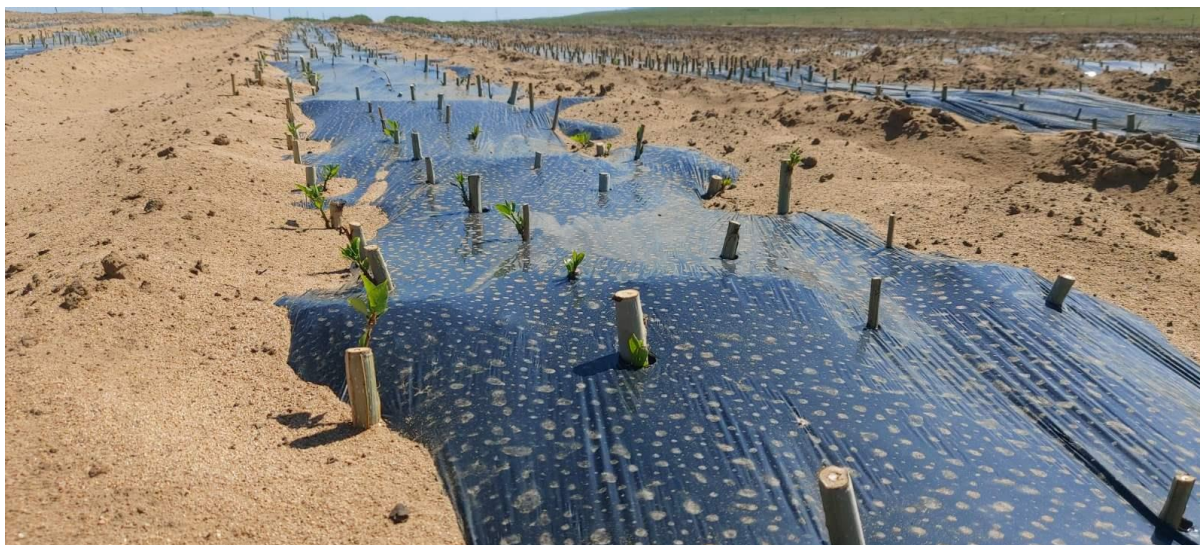

Зураг 22 Хараа голын эрэг дагуу ойжуулалт хийж буй нь

Зураг 23 Хүлэмж бариж буй нь

Зураг 24 Модлог мөчир тарьсан байдал

6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

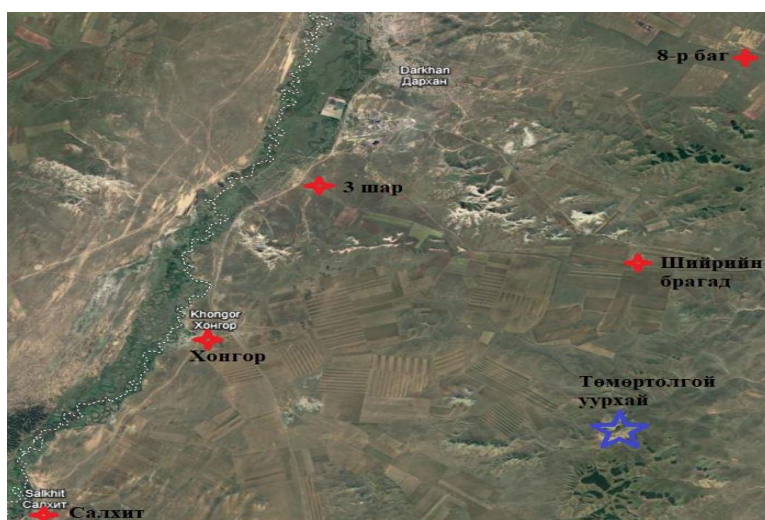
Төмөртолгойн уурхайд Улаанбаатар дээд сургуулийн Археологийн тэнхмээр түүх, палентлоги, археологийн судалгаа хийлгэсэн ба уурхайн ажилд өртөх түүх соёлын өвд хамаарах олдвор байхгүй гэсэн дүгнэлт гарсан. Гэвч уурхайн үйл ажиллагааны явцад түүх соёлын өвд хамаарах олдвор олдсон тохиолдолд уурхайн үйл ажиллагааг зогсоож, мэргэжлийн байгууллагуудад мэдэгдэж хамтран ажиллана.

7. НИЙГМИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Зардал
1	Орон нутгийн олон нийтийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх	Хонгор сумын төв, Салхит баг, 3н шар, Шийрийн бригад, 8-р бригадын хогийн цэгүүдийг түрж, булсан.	16,944,525
2		Хонгор сумын 2-р баг, Моностойн ам гэх нэртэй газар 25 толгой тарвагыг нутагшуулж нутгийн иргэд, нөхөрлөл, байгаль хамгаалагчид 2023.07.10-ний өдөр хүлээлгэн өгсөн.	19,000,000
3		Хонгор сумын цэцэрлэгт хүрээлэнд 2 га талбайд 6000 м урт 2520 ширхэг дусал бүхий дуслын усалгааны систем, 18м ³ хэмжээтэй усны нөөцийн савны хамт байрлуулсан	13,906,000
4		Хонгор сумын төв, Салхит баг, Шийрийн бригадын нутаг дэвсгэр бүрт сэг зэм хийж булшлах зориулалтын 5 м гүн, 20 м урт, 3 м өргөн нүх ухах ажлыг хийсэн.	3,190,000
5	Дүн		53,040,525

7.1. Хонгор сумын хогийн цэг булшлах

Төмөртолгой төмрийн хүдрийн ил уурхайн 2024 онд Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумтай байгуулсан “Хамтран ажиллах” гэрээний 4.9 дэх заалтад тусгасны дагуу тус сумын төв хогийн цэг болон Салхит багийн хогийн цэгээс гадна 3н шар, Шийрийн бригад, 8-р бригадын хогийн цэгүүдийг түрж, булах ажлыг 2024.05.14-2024.05.17, 2024.05.22-ны өдрүүдэд тус тус хийж гүйцэтгэсэн. Уг ажилд Төмөртолгой уурхайн DZ-302 бульдозер, АТА-ны авто ачигч техникүүд ашиглан нийт 7 ажилтан өдөр, шөнийн ээлжээр ажилласан ба цэг бүрт Хонгор сумаас холбогдох мэргэжилтэнүүдийг байлцуулан хүлээлгэн өгч ажилласан.

Зураг 25 Хогийн цэгийн байршлын мэдээлэл

Зураг 26 Хонгор сумын төв хогийн цэг

Зураг 27 Шийрийн бригад замын урд тал

Зураг 28 Шийрийн бригад замын хойд тал

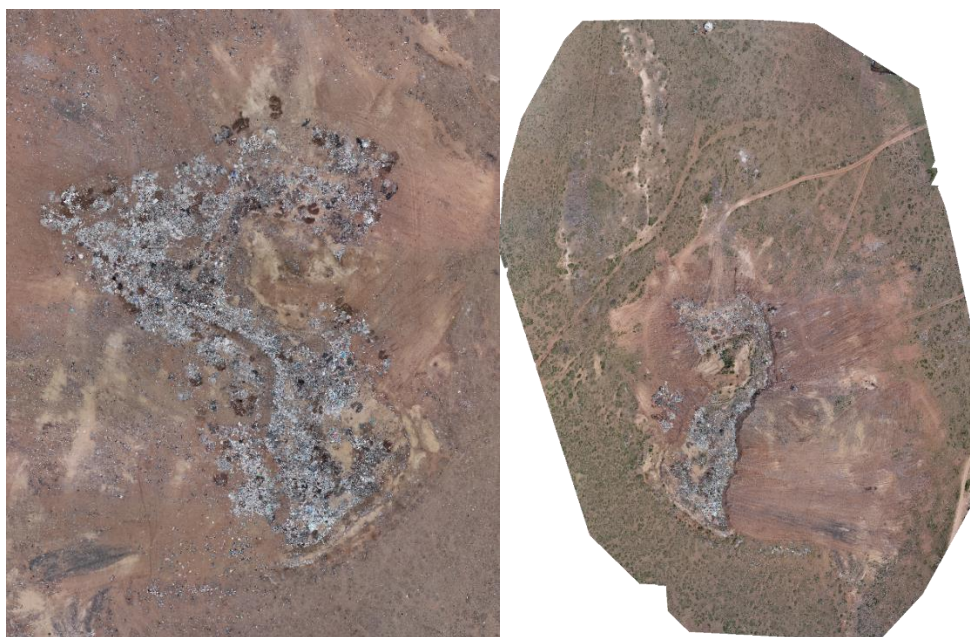

Зураг 29 3 шарын хогийн цэг

Зураг 30 8-р бригадын хогийн цэг

Зураг 31 Салхит багийн хогийн цэг

7.2 Хонгор суманд тарвага нутагшуулах

Ашигт малтмалын тухай хуулийн 42.1 дэх заалтын дагуу Төмөртолгой уурхай нь Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумтай 2024 онд “Хамтран ажиллах” гэрээ байгуулсан. Уг гэрээний 4.6 дахь заалтад “Хонгор сумын нутагт 20 толгой тарвага нутагшуулах” тухай тусгасан.

Дархан-Уул аймаг, Хонгор сумын 2-р баг, Моностойн ам гэх нэртэй газар 25 толгой тарвагыг нутагшуулж нутгийн иргэд, нөхөрлөл, байгаль хамгаалагчид 2023.07.10-ний өдөр хүлээлгэн өгсөн.

"ХУСТАЙН ЦОГЦОЛБОРТ ГАЗАР" ТӨВ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЭРГЭЖЛИЙН БАЙГУУЛЛАГА АМЬТАН ХҮЛЭЭЛЦЭХ БАРИМТ

Байгалийн унаган төрх, экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгалж, хойч үедээ өвлүүлэн үлдээх, байгалийн нөөц баялгийг хамгаалах зорилгоор "Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр" нь Дархан аймгийн Хонгор сумын нутагт 25 тооны Монгол тарвага шилжүүлэн сэлгэн нутагшуулахаар Хустайн байгалийн цогцолборт газрын Хуурайн амины ар гэх газраас 25 тооны Монгол тарвага 7-р сарын 7-ний өдрөөс 7-р сарын 9-ны өдөрт барив. Үүнээс эрэгчин 10, эмэгчин 15, мөндөл 1.

Хустайн байгалийн цогцолборт газраас монгол тарвага тээвэрлэх үеийн эрүүл мэндийн байдал:

Дархан аймгийн Хонгор сумын нутагт Монгол тарвага сэлгэн нутагшуулах талбайд Монгол тарвага суллах үеийн эрүүл мэндийн байдал:

"Хустайн цогцолборт газар" төв байгаль орчны мэргэжлийн байгууллагаас хариуцан ажиллаж, хүлээлгэн өгч, баримтжуулсан:

В. Ууганбаяр / Г.УУГАНБАЯР /
С. Цэцэрэндулам / Судлаач, Хамгаалалтын менежер /
 / Ц.ЦЭРЭНДУЛАМ /
С. Дамдинсүрэн / Судлаач, Судалгаа сурталгын менежер /

"Амьтны эрх хамгаалах нийгэмлэг" байгаль орчны мэргэжлийн байгууллагаас хариуцан ажиллаж, хүлээлгэн өгч, баримтжуулсан:

С. Дамдинсүрэн / С.ДАМДИНСҮРЭН /
 / Амьтны эрх хамгаалах нийгэмлэг ТББ-ын тэргүүн /

"Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр" -ийг төлөөлж хүлээн авсан:

Б. Батбаяр / Б.БАТБАЯР /
 / Дархан-Уул аймаг, Хонгор сум-ыг төлөөлж хүлээн авсан /

Н. Билээ / Н.БИЛЭЭ /
 / БОАЖГ-ын мэргэжилтэн /

2024 оны 7-р сарын 9-ны өдөр

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, ШУА-ийн Биологийн хүрээлэнгийн хамтарсан шийдвэр, зөвшөөрлийн дагуу "Амьтны эрх хамгаалах нийгэмлэг" мэргэжлийн байгууллагаас Дархан-Уул аймгийн БОАЖГ-ын захиалга санхүүжилтээр Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын Хуурайн байгалийн цогцолборт газарт (25) толгой Монгол тарвагыг нутагшуулах ажлыг 2024.07.07-2024.07.09-ны өдрүүдэд зохион байгуулж захиалагч, хүлээн авах талын төлөөлөгчдөд хүлээлгэн өгөв.

Үүнд:

Кординат: 49°11'09" N
 106°53'48" E

1-р бүл нүхэнд:	6-р бүл нүхэнд:
2-р бүл нүхэнд:	7-р бүл нүхэнд:
3-р бүл нүхэнд:	8-р бүл нүхэнд:
4-р бүл нүхэнд:	9-р бүл нүхэнд:
5-р бүл нүхэнд:	10-р бүл нүхэнд:

3р-10 - эм-15.

Хүлээлгэн өгсөн:

Амьтны эрх хамгаалах нийгэмлэгийн
 Захирагч *Ц. Цэцэрэндулам* / Ц.ЦЭРЭНДУЛАМ / З.Эрдэнэбат
 Хяналт-мониторингийн ажилтан

Хүлээн авсан:

Амьтны эрх хамгаалах нийгэмлэгийн
 Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын
 БОХУБ
 Байгаль хамгаалагч
Дархан-Уул аймгийн Хонгор сумын БОХУБ-ын захирал
 80-ин менежер
С. Дамдинсүрэн

Зураг 32 Монгол тарвага сэргээн нутагшуулсан акт

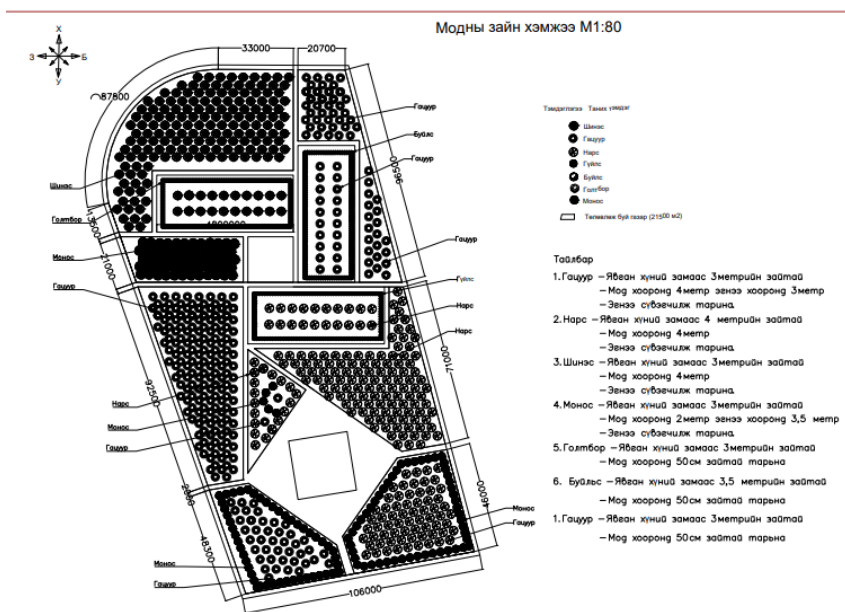
Зураг 33 Тарвагыг байгальд тавьж буй нь

7.3 2023 онд Хонгор сумын цэцэрлэгт хүрээлэнд тарьсан модонд дуслын усалгааны систем суурилуулах

Хонгор сумын цэцэрлэгт хүрээлэнд 2 га талбайд Нарс 420ш, Гацуур 420ш, Шинэс 420ш, Бүйлс 315ш, Гүйлс 315ш, Монос 315ш, Голт бор 315 ш буюу нийт 2520 ш модыг 2023 оны 10-р сард тарьсан.

2024 онд тус тарьсан модонд 6000 м урт 2520 ширхэг дусал бүхий дуслын усалгааны систем, 18м³ хэмжээтэй усны нөөцийн савны хамт байрлуулсан

Зураг 34 Мод тарьсан схем зураг

Зураг 35 Усалгааны систем суурилуулсан талбай

7.4 Малын сэг зэм устгах болон булах ажилд техник хэрэгслийн туслалцаа үзүүлж, хамтран ажиллах

“Анлимитэд карьер” ХХК нь Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр ХХК-тай Ажил гүйцэтгэх 2024 оны 04-р сарын 22-ны өдрийн №ДТҮ/ХАХ/АГ/20240422 тоот гэрээг байгуулсан.

Гэрээний дагуу “Анлимитэд карьер” ХХК нь Volvo маркийн бага оврын эксковатораар Дархан Уул аймгийн Хонгор сумын төв, Салхит баг, Шийрийн бригадын нутаг дэвсгэр бүрт сэг зэм хийж булшлах зориулалтын 5 м гүн, 20 м урт, 3 м өргөн нүх ухах ажлыг 2024 оны 04-р сарын 23-ны өдөр гүйцэтгэлээ.

Тухайн ажилд Хонгор сумын холбогдох мэргэжилтэн мал эмнэлэгийн улсын байцаагч 99021729 хяналт тавьж ажиллав

Зураг 36 Сэг зэм устгах нүх ухсан байдал

8. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
1	Газар хөдлөлт	Ажилчдын дунд газар хөдлөлтийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх болон гамшгийн үеийн авран хамгаалах сургалт зохион байгуулах, мэдээллийн самбар байршуулах Газар хөдлөлтийн гамшгийн үед ажиллах, аврах, хор уршгийг арилгах, сэргээн босгох үйл ажиллагааны төлөвлөгөө дагуу гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлыг дээшлүүлэх	Уурхайн Байгаль орчны инженер ХАБ-ын инженерүүдтэй байнга хамтран ажиллаж өдөр тутмын тойрох үзлэгээр хяналт тавин ажилласан	Дотоод зардал	Уурхайн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө болон болзошгүй аюулын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөнд тусгасан.
2	Хүчтэй шороон болон цасан шуурга	Гэнэтийн хүчтэй шороон болон цасан шуурга болоход байнгын бэлэн байдалд байж уурхайн талбайд ил задгай замбараагүй тоног төхөөрөмжийг байршуулахгүй байх			
3	Үер	Уурхайн ам, овоолго, барилга байгууламжийг үерийн усанд автах аас хамгаалах суваг шуудууг хур борооны эрчимжилтэй уялдуулан байгуулах			
4	Гал түймэр	Болзошгүй галын аюулын үед ашиглах гал унтраах хэрэгсэл, материалыг шаардлагатай газар бэлэн байлгах			
НИЙТ				Дотоод зардал	

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2019 оны ... дугаар сарын ...-ны өдрийн
... дугаар тушаалын гурвалдугаар хавсралт

ДАРХАН УУЛ АЙМГИЙН ХОНГОР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР”ХХК-ийн ТӨМӨРТӨЛГОЙ ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН ИЛ УУРХАЙН ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ХЯНАСАН: ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВӨЛТ БЭЛЭН БАЙДАЛ ХАРИУЦСАН
АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН: ГАМШГААС ХАМГААЛАХ УЛСЫН ХЯНАЛТЫН
БАЙЦААГЧ АХМАД.....Б.ТҮВШИНТӨР

БОХАБЭАХ-ИЙН АХЛАХ ИНЖЕНЕР.....Э.БАЯРСАЙХАН

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ

2024 ОН

Зураг 37 Уурхайн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө

DMP

БАТЛАВ:
"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН
ҮЙЛДВЭР" ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭГТӨХ ЗАХИРАЛ

БАТЛАВ:
ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗРЫН ДЭРГЭДЭХ
УУЛ УУРХАЙН АВРАХ АНГИЙН
ЗАХИРАЛЧ ХУРАНДАА

УУЛ УУРХАЙН АВРАХ АНГИЙН
АЛБАНЫ ДАРГА А.БИШҮҮН

УДИРДАГЧ, АХМАД Д.БАЯРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

БОХАБЭХ-ИЙН ИЖЕНЕР Т.ГАНСУХ

ДАРХАН УУЛ АЙМГИЙН ХОНГОР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ
ТӨМӨРТӨЛГӨЙН ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН БАЯЖУУЛАХ
ХЭСТГИЙН 2024 ОНЫ БОЛЗОШГУЙ АЮУЛЫН ҮЕД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ХЯНАСАН:

УУУТХ-ИЙН ДАРГА ..... Г.ХИШГБЯАР

БОХАБЭХ-ИЙН ДАРГА ..... Н.БАТЦӨНД

УУРХАЙН ДАРГА ..... А.БИШҮҮН

УУЛ УУРХАЙН АВРАХ АНГИЙН АЛБАНЫ ДАРГА А.БИШҮҮН

УДИРДАГЧ, АХМАД ..... Д.БАЯРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

БОХАБЭХ-ИЙН ИЖЕНЕР ..... Т.ГАНСУХ

2024 ОН

DMP

БАТЛАВ:
"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН
ҮЙЛДВЭР" ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭГТӨХ ЗАХИРАЛ

БАТЛАВ:
ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗРЫН ДЭРГЭДЭХ
УУЛ УУРХАЙН АВРАХ АНГИЙН
ЗАХИРАЛЧ ХУРАНДАА

УУЛ УУРХАЙН АВРАХ АНГИЙН
АЛБАНЫ ДАРГА А.БИШҮҮН

УДИРДАГЧ, АХМАД Д.БАЯРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

БОХАБЭХ-ИЙН ИЖЕНЕР Т.ГАНСУХ

ДАРХАН УУЛ АЙМГИЙН ХОНГОР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ
ТӨМӨРТӨЛГӨЙН ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН ИЛ УУРХАЙН 2024
ОНЫ БОЛЗОШГУЙ АЮУЛЫН ҮЕД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

ХЯНАСАН:

УУУТХ-ИЙН ДАРГА ..... Г.ХИШГБЯАР

БОХАБЭХ-ИЙН ДАРГА ..... Н.БАТЦӨНД

УУРХАЙН ДАРГА ..... А.БИШҮҮН

УУЛ УУРХАЙН АВРАХ АНГИЙН АЛБАНЫ ДАРГА А.БИШҮҮН

УДИРДАГЧ, АХМАД ..... Д.БАЯРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

БОХАБЭХ-ИЙН ИЖЕНЕР ..... Т.ГАНСУХ

2024 ОН

Зураг 38 Уурхайн болзошгүй аюулын үед хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө

Онцгой байдалын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ДҮГНЭЛТ**

Дугаар 0013982

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: Дархан төмөрлөгийн үйлдвэр ХК

Хаяг: Хонгор сум 1-р баг

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: ГТХУурхайн ШТС

Барилга байгууламжда гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж (аюул зангиагч багас хэрэгсэл, бодис материалы эргийг байрзуулан ашиглахад энгэрүү дүгнэлтийг олгоно. Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3)

Олгосон: 2023 он 12 сар 27 өдөр
Хүннэртэй хугацаа: 2025 он 12 сар 26 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон: Дархан-Уул аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ дарга Хурандаа Цолтой С.Пүрэвсамдан

Дүгнэлт гаргасан: Дархан-Уул аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч Хошууч Цолтой И.Идэн

Онцгой байдалын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ДҮГНЭЛТ**

Дугаар 0010181

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: Дархан Төмөрлөгийн үйлдвэр ТӨХК

Хаяг: Хонгор сум, 1-р баг Төмөр толгой

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: Хүдрийн ил уурхай Төмөрлөгийн үйлдвэрлэл

Барилга байгууламжда гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж (аюул зангиагч багас хэрэгсэл, бодис материалы эргийг байрзуулан ашиглахад энгэрүү дүгнэлтийг олгоно. Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3)

Олгосон: 2023 он 09 сар 07 өдөр
Хүннэртэй хугацаа: 2025 он 09 сар 06 өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон: Дархан-Уул аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ дарга Хурандаа Цолтой С.Пүрэвсамдан

Дүгнэлт гаргасан: Дархан-Уул аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/ Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагч Хошууч Цолтой И.Идэн

Зураг 39 Уурхайн галын аюулгүй байдлыг дүгнэлт

9. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлэх ажлууд	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
1	Хонгор сумын ТҮГ-тай “Хог хаягдлын гэрээ” байгуулан, гэрээний дагуу хог хаягдлыг төвлөрсөн цэгт зөөж зайлуулах, тээвэрлүүлэх	Гэрээг байгуулан гэрээ 7 удаа хог хаягдлаа ачуулсан.	3,640,000	Хог хаягдлын гэрээг доор хавсаргав
2	Эдэлбэр газар, түүний эргэн тойрны хариуцан хамгаалах талбайн цэвэрлэгээг хийх	Хавар 2024.04 сард Хаврын их цэвэрлэгээг зохион байгуулж нийт 90 орчим ажилтан оролцон 30м ³ орчим хог хаягдал цэвэрлэсэн.	Дотоод зардал	Хаврын их цэвэрлэгээ хийж байх үеийн зургийг Зураг 41-д хавсаргав
3	Хог хаягдлын талаар ажилчдад мэдээлэл түгээх, танилцуулга хийх	Бүх ажилчдын сургалтанд Байгаль орчны чиглэлээр сургалтанд оруулсан.	Дотоод зардал	
4	Хог хаягдлын цэгт ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийх, орчныг бохирдуулахаас сэргийлж ойр орчмыг тогтмол цэвэрлэж байх	Хог хаягдлын цэгийн хог ачуулж суларсан бүрт ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийсэн. Мөн уурхайн бүх ажилчид 7 хоног бүрийн Пүрэв гариг бүрт талбайн цэвэрлэгээг тогтмол хийж байна.	Дотоод зардал	
5	Дахин боловсруулагдах хог хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авах байгууллага, нэгжид ангилан нийлүүлэх	Хог хаягдлын савыг дотоод боломжоор сайжруулан, хуванцар хог хаягдлыг тусгай савнуудад хуримтлуулан Компанийн төв байрлуу өгч “SESL” ХХК-д гэрээний дагуу дахин боловсруулалтанд ачуулсан	Дотоод зардал	
6	ШТМ-ын хаягдал ангилан цуглуулах талбайд төмөр сав бэлдэн хадгалж мэргэжлийн байгууллагад нийлүүлэх	-	Дотоод зардал	Мэргэжлийн байгууллагатай байгуулсан гэрээг зураг 44-д оруулав.
7	Хаягдал тос, аюултай хог хаягдлын цэгийг шинэчлэн байгуулах	Тусгайлан бэлтгэсэн бетонжуулсан талбайд ачааны машины тэвшийг ашиглан ШТМ-ын хаягдал цуглуулах сав хийсэн. Хаягдлын ЮТО ХХК-д нийлүүлж байна.	4,500,000	
8	Засварын талбай, авто зогсоолын талбайд хагарал үүсэж хөрс хүнд металаар бохирдохоос сэргийлж байнгын хяналт хийж талбайг нягталж байх	Уурхайн засварын механик, ХАБЭА инженер нар тогтмол үзлэг хийдэг	Дотоод зардал	
НИЙТ			8,140,000	

БАТЛАВ
Хонгор сумын "Хонгор хот тохижилт"
ОНӨААТҮГ-ын дарга
Д. Аринболд/
**АЖ АХУЙН НЭГЭЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН ХОГ ХАЯГДЛЫГ
ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ**

Хонгор сум
№ 4

2024 оны 1 сарын 1 ны өдөр

Энэхүү гэрээг нэг талаас хуулийн этгээдийн 2024.01.01 улсын бүртгэлийн дугаар 188287 регистрийн дугартай Дархан-Уул аймаг Хонгор сум "Хонгор Хот Тохижилт" ОНӨААТҮГ (цаашид үйлчлэгч) тал гэх түүнийг төлөөлж Хог хаягдлын үйлчилгээний зохион байгуулагч Гансүх овогтой Нарантуяа нөгөө талаас хуулийн этгээдийн 188287 улсын бүртгэлийн дугаар 188287 регистрийн дугаартай 188287 түүнийг төлөөлж Гансүх овогтой Нарантуяа (цаашид "Албан тушаалтай" овогтой **Н. Нарантуяа**) (цаашид "Үйлчлүүлэгч") тал гэх нар Монгол Улсын Хог хаягдлын тухай хууль, Хот байгуулалтын тухай хууль, холбогдох бусад хууль тогтоомж дүрэм журмыг удирдлага болгон дараах нөхцөлүүдийг харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг: Гэрээний ерөнхий нөхцөл

1.1. Энгийн хог хаягдлыг цуглуулах тээвэрлэх тусгай зөвшөөрөл Дархан-Уул аймаг Хонгор сумын "Хонгор хот тохижилт" ОНӨААТҮГ нь үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл, хог хаягдлыг тухай хуулийн хүрээнд захиалагч тутмын ахуйн хог хаягдлыг татан зайлуулах

1.2. Захиалагч тал хогоо тээвэрлүүлэхээр дуудлага өгсөн тохиолдолд "Хонгор хот тохижилт" ОНӨААТҮГ зориулалтын тээврийн хэрэгслээр захиалагчийн хог хаягдлыг татан зайлуулах.

Хоёр: Үйлчлүүлэгчийн эрх, үүрэг.

- Хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх эрх бүхий "Хонгор Хот Тохижилт" ОНӨААТҮГ-тай хог тээврийн үйлчилгээний гэрээ байгуулах;
- Шаардлага хангасан хогийн свайтай байх, хог хаягдлыг ачих нөхцөл боломжоор хангасан байх
- Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг тогтоосон хугацаанд нь төлөх;
- Нийтийг хамарсан цэвэрлэгээ, зохион байгуулалттай үйл ажиллагаанд хариуцлагатайгаар оролцох;
- Байгууллагын орчны 50м дахь нийтийн эдэлбэр газрын хог хаягдал, цас, мөс, хог ургамлыг цэвэрлэх, устгах
- Барилга барих, буулгах, засварлах үйл ажиллагаанаас гарах хог хаягдлыг

"Хонгор Хот Тохижилт" ОНӨААТҮГ-д шилжүүлж, үйлчилгээний хөлсийг хариуцах,
2.7. Энгийн хог хаягдлаа ангилан ялгах;

3. Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад хог хаягдалтай холбоотой дараах үйл ажилдлагааг хориглоно:

- Хог хаягдлыг дэд бүтцийн шугам хоолойд хаях;
- Нийтийн эдэлбэр газар, ногоон бус, үерийн далан сувагт хог хаягдал хаях;
- Хог хаягдлыг ил задгай шатаах;
- Хог хаягдлыг хогийн сав болон тогтоосон цэгээс бусад газарт хаях;

Дөрөв : Тээвэрлэгчийн эрх, үүрэг.

- Хог, хаягдлыг цуглуулах, ачих, тээвэрлэх, төвлөрсөн цэгт хаях, буулгах турж булах устгах ажлыг зохион байгуулах
- Гэрээ болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу хог хаягдлыг цуглуулах, ачих, тээвэрлэх, төвлөрсөн цэгт хаях, буулгах үйлчилгээг үзүүлсний хураамж авах
- Хууль тогтоомж, гэрээний үүргийн биелэлтийн талаар үйлчлүүлэгчид шаардлага тавих.
- Хогоо татан зайлуулах захиалга хүлээж авснаас 2-5 хоногт багтаан үйлчлүүлэгчийн хог хаягдлыг татан зайлуулах.
- Сумын ИТХ-ын тогтоолыг үндэслэн: Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн хэмжээ нь Логтмол жилээр, тогтмол сараар, рейсээр, мкб-аар / ангилал, төрөл, хугацаа, зайнаас хамааруулан 1,000,000 төгрөг байна.

Тав: Хариуцлага.

- Зориулалтын бус газар хог хаягдал хаясан гаргасан бол Хог хаягдлын тухай хуулийн 23-р зүйлийн 23.1.1-д заасны дагуу иргэний хөдөлмөрийн хөлсийн доод хэмжээг 3-5 дахин нэмэгдүүлсэн хэмжээгээр, ААН Байгууллагыг 5-10 дахин нэмэгдүүлсэн хэмжээгээр торгож, унирсан хохирлыг арилгуулах
- Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй бол хууль тогтоомжийн дагуу, хариуцлага тооцож, төлөх үнийн дүнд 0.5 хувиар алдани тооцон төлүүлэх

Зургаа : Сунгалт

Зургаа: Гэрээ байгуулсан.

Хонгор Сумын "Хонгор хот тохижилт"
ОНӨААТҮГ-ыг төлөөлж
/Г. Нарантуяа/
Утас /99372324

Аж ахуй нэгжийг төлөөлж
/Н. Нарантуяа/
Утас: 99077899

Зураг 40 Хог хаягдлыг тээвэрлэх гэрээ

Зураг 41 Хаврын их цэвэрлэгээ хийж буй нь

БАТЛАВ
"ЭС И ЭС ЭЛ СМАРТ СОЛЮШН" ХХК
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Амарсайхан
Ч. АГИЙМАА

БАТЛАВ
"Хуванцар савны төлөөлөгч үйлдвэр"
ХХК
Б. Дугаржав

ХУВАНЦАР САВ НИЙЛҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2023 оны 07 сарын 06 өдөр   **SESL-23/....**   Улаанбаатар хот

Энэхүү хуванцар сав нийлүүлэх гэрээ /цаашид "Гэрээ" гэх/-г

Нэг талаас, "Эс И Эс Эл Смарт Солюшн" ХХК (РД:6990916) /цаашид "Худалдан авагч" гэх/, түүнийг төлөөлж Худалдааны төлөөлөгч О.Амарсайхан
Нөгөө талаас, "Хуванцар савны төлөөлөгч үйлдвэр" ХХК (РД: 051303) /цаашид "Нийлүүлэгч" гэх/, түүнийг төлөөлж *Б. Дугаржав* /цаашид "Нийлүүлэгч" гэх/ нар харилцан тохиролцож байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1 Энэхүү гэрээний зорилго нь нийлүүлэгч нь өөрийн үйл ажиллагааны хүрээнд цуглуулсан, худалдан авагчийн шаардлагыг хангахуйц РЕТ1 тэмдэглэгээ бүхий ундаа, усны хуванцар сав, бор өнгийн картон цаас, бүх төрлийн лаазыг хүлээлгэж өгөх, худалдан авагч нь хэлэлцэн тохирсон хөлс төлөх болон бусад харилцааг зохицуулахад оршино.

ХОЁР. ТӨЛБӨР ТООЦОО, ХУГАЦАА

- 2.1 1кг хуванцар савны үнэ *150* /...*500*.../ төгрөг байна.
- 2.2 Нийлүүлэгч төлбөр төлөгдсөнөөс хойш ажлын 3 хоногийн дотор и-баримтыг шивнэ.
- 2.3 **Төлбөр төлөх нөхцөл:** Хуванцар савыг хүлээлгэж өгснөөс хойш ажлын 3 хоногийн дотор төлбөрийг шилжүүлнэ.
- 2.4 **Төлбөр төлөх данс:** Нийлүүлэгчийн *2096015053* тоот *"ЭТГ" ХХК* дансны нэртэй "*Халиуцрал*" банкны дансаар төлбөр тооцоог хийж гүйцэтгэнэ.
- 2.5 **Гэрээний хугацаа:** Энэхүү гэрээ нь баталгаажсан өдрөөс хойш 1 жилийн хугацаанд хүчинтэй байна.
- 2.6 Гэрээний хугацаа дуусах үед талууд ямар нэгэн санал гаргаагүй бол гэрээ дахин 1 жилээр сунгагдана.
- 2.7 Гэрээний төлбөрийг нэмэх, хасах асуудлыг талууд харилцан тохиролцож шийдэх бөгөөд зөвхөн гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар шинэ төлбөрийн нөхцөл болон дүн баталгаажна.
- 2.8 Нийлүүлэгчийн хүлээлгэж өгсөн хуванцар савнууд дунд өөр төрлийн хуванцар сав болон хэт бохирдсон хуванцар сав нь 2кг-аас хэтэрсэн тохиолдолд энэ талаар мэдээллийг Худалдан авагч нь Нийлүүлэгчид мэдэгдэж нийт хэмжээгээр хорголдолд тооцож төлбөрийг төлнө.

ГУРАВ. ТАЛУУДЫН ХҮЛЭЭХ ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1 **Нийлүүлэгчийн хүлээх үүрэг**
  - 3.1.1 Нийлүүлэгч нь зөвхөн РЕТ1 тэмдэглэгээ бүхий ундаа, усны хуванцар савыг цуглуулж, хүлээлгэж өгөх бөгөөд бусад төрлийн хуванцар савыг холихгүй байх үүрэгтэй.

Зураг 42 Хуванцар хог хаягдал нийлүүлэх гэрээ

Зураг 43 Хуванцар савнуудыг ачуулж буй байдал

**ТЕХНИКИЙН ХАЯГДАЛ ТОС
БЭЛТГЭН НИЙЛҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ**

2021 оны 10-р сарын 12-ны өдөр

№

Улаанбаатар хот.

Энэхүү гэрээг нэг талаас Монгол Улсын хуулийн дагуу байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байгаа 5003032 тоот регистрийн дугаартай "ЮТО" ХХК-г төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Ө.Батсайхан, нөгөө талаас Монгол Улсын хуулийн дагуу байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байгаа 6298141 тоот регистрийн дугаартай "Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХК-г төлөөлж Ерөнхий захирал М.Отгонбаяр нар дор дурдсан зүйлийг харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр Монгол Улсын Иргэний Монгол улсын Иргэний хуулийн 243-264 дүгээр зүйл заалтыг баримтлан энэхүү техникийн ажилласан тос бэлтгэн нийлүүлэх гэрээг байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр "Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХК (цаашид ХУДАЛДАН АВАГЧ гэх) болон "ЮТО" ХХК (цаашид НИЙЛҮҮЛЭГЧ гэх) нарын гэрээнд заасан хугацаанд машин механизмын, тоног төхөөрөмжийн, хөдөлгүүрийн, гидрийн болон моторын тосыг солих үед гарах техникийн хаягдал тос буюу аюултай хог хаягдал /цаашид "АХХ" гэх-г цуглуулах, тээвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэх, түүнд тохирох үнийг төлөх болон бусад холбогдох харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2 Энэхүү гэрээ нь талуудын хооронд хийгдсэн тохиролцоонуудыг агуулж байгаа бөгөөд энэхүү гэрээнд тодорхой байдлаар тусгаж оруулсан заалтуудыг оролцуулахгүйгээр Үйлчилгээтэй холбоотой хэлцэл, мэдэгдэл, аман болон бичгээр хийсэн тохиролцоог энэхүү гэрээ орлож байгаа болно.
- 1.3 Энэхүү гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол түүнд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг бичгээр үйлдэж, хоёр тал гарын үсэг зураагүй бол тэдгээрийг хүчин төгөлдөр бус гэж үзнэ.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

- 2.1 Гэрээ нь "ЮТО" ХХК болон "Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХК -ийн төлөөлөлд гарын үсэг зурснаар хугацаагүй хүчин төгөлдөр мөрдөгдөнө.
- 2.2 Гэрээнд оролцогч талууд Монгол Улсын Иргэний хуульд заснаар гэрээний үүргээ бүрэн буюу хэсэгчлэн биелүүлээгүй гэж үзсэн тохиолдолд гэрээг дуусгавар болгохыг санал болгох эрхтэй.
- 2.3 Гэрээний хугацаа дуусгавар болоход талууд гэрээг үргэлжлүүлэх эсэх талаар харилцан мэдэгдэл ирүүлээгүй тохиолдолд гэрээ анх байгуулагдсан хугацаагаар сунгагдсанд тооцно.
- 2.4 Энэхүү гэрээний нөхцөл, болзол, заалтаас татгалзан дуусгавар болгох тухай санал, шалтгааныг талууд зөвхөн албан бичгээр тайлбарлан гаргана.

тушаал, тогтоол эсхүл Засгийн газрын эрх бүхий байгууллагын журам эсхүл зөвшөөрлийг алдах явдал бөгөөд энэ бүхэн аль ч талын үйлдэлд үндэслэгдээгүй байх ёстой.

- 5.3 Дээрхээ шалтгаалах ажил зогсоолт эсхүл энэ гэрээний дагуу үзүүлэх үйлчилгээний гүйцэтгэл тасалдсаны улмаас цаг хугацааны хувьд хойшлогдох асуудлыг аль болох яаралтай засаж залруулна.

ЗУРГАА. БУСАД ЗҮЙЛ

- 6.1 Энэхүү гэрээг хоёр хувь үйлдэж, талууд гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг даран баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 6.2 Энэхүү гэрээнд заасан хэлцүүд хэрэгжсэн эсэхийг үл харгалзан гэрээнд тусгагдсан болон гэрээг бэлтгэх, хэрэгжүүлэх үед гэрээнд оролцогч талуудын зүгээс гарсан аливаа зардлыг талууд өөр өөрсдөө хариуцна.

ДОЛОО. МАРГААНЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ

- 7.1 Талууд харилцагч талынхаа бизнесийн нэр хүндийг хүндэтгэж, тэгш эрхийн зарчимд тулгуурлан ажиллана.
- 7.2 Талууд гэрээний хугацаанд харилцан ашигтай, найрсаг байдлаар хамтран ажиллаж аливаа маргааныг зөвшилцлийн замаар шийдвэрлэх бөгөөд хэрэв тодорхой зөвшилцөлд хүрээгүй тохиолдолд Монгол Улсын хуулийн дагуу харьяалагдах шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭГ БАЙГУУЛСАН:

НИЙЛҮҮЛЭГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:
"ЮТО" ХХК-ны

ХУДАЛДАН АВАГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:
"Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХК-ны

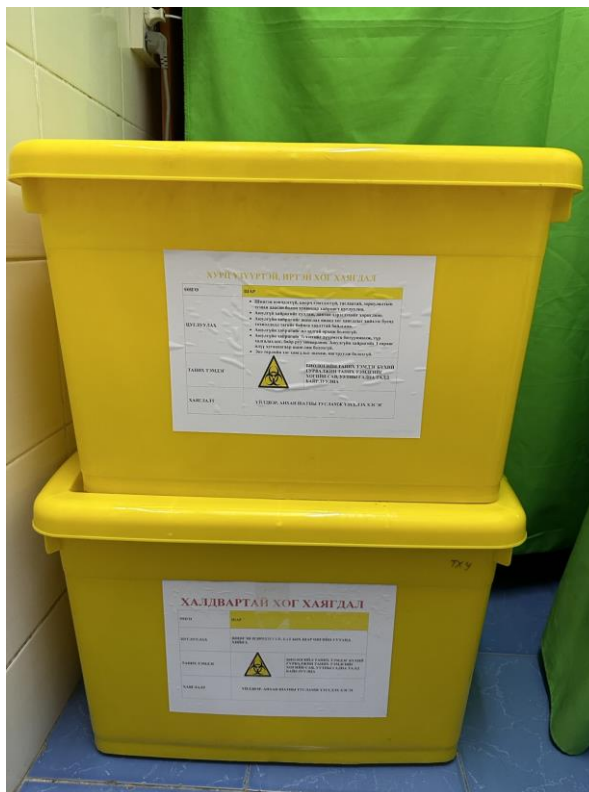
Байгал орчны инженер

М.ЭЭЛҮН /

ТАЛУУДЫН АЛБАН ЁСНЫ ХАЯГ:

Хаяг: Монгол улс,
Улаанбаатар хот, БЗД, 26-р хороо, 404-
103 тоот
Утас: 99097688, 99090313

Хаяг: Монгол улс,
Дархан-Уул аймаг, Дархан сум, 2-р баг,
Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр ХК-ийн
тев оффисын 304 тоот
Утас: 99279734

Зураг 44 Техникийн хаягдал тос бэлтгэн нийлүүлэх гэрээ

Зураг 45 Эмнэлгийн хог хаягдал түр хадгалах сав

Уурхайн Анхан шатны тусламж үзүүлэх нэгжийн үйл ажиллагаанаас гарах аюултай хог хаягдлыг тусгай зориулалтын саванд хуримтлуулан, Гангийн үйлдвэр буюу компанийн төв байрлуу тээвэрлэн авчирч Дархан-Уул аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгтэй гэрээ байгуулсны дагуу долоо хоног бүрийн Пүрэв гаригт устгалд өгдөг.

Зураг 46 Эмнэлгийн хог хаягдал устгалд өгч буй байдал

БАТЛАВ:
УУЛ УУРХАЙ, ҮЙЛДВӨРЛЭЛИЙН
БОДЛОГЫН ГАЗРЫН ДАРГА

[Signature]

Н.БАТБАЯР

ХОГ ХАЯГДЛЫН БҮРТГЭЛ ХӨТЛӨХ, МЭДЭЭЛЭХ ТУХАЙ

Байгаль орчны хамгаалах тухай хууль, 31 дугаар зүйлийн 31.3 дахь заалт, Хог хаягдлын тухай хууль 10 дугаар зүйлийн 10.2.1 дэх заалт, 10.2.2 дахь заалт, 10.2.3 дахь заалт 10.2.5 дахь заалт, 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх заалт, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх заалт, 23.4 дэх заалт, 23.6 дахь заалтуудыг тус тус үндэслэн доорх нэгж хэсгүүд хариуцсан хог хаягдлуудаа цуглуулах, ангилах, бүртгэх, хадгалах, устгуулах ажлыг зохион байгуулж, сар бүрийн 2-ны дотор Байгаль орчны инженер Э.Нандинболор /nandinbolor.e@dnp.mn/-г нийт дүн мэдээлээ хүргүүлнэ үү.

Уурхайн үйл ажиллагаанаас гарах тоосжилтыг бууруулах зорилгоор зам усалгаа хийсэн бүртгэлийг маягтан дагуу дээрх хугацаанд ирүүлнэ үү.

Хүснэгт-1. Хог хаягдлын менежментийн үүрэг хариуцлагын матриц

Хүснэгт-2. Хог хаягдал бүртгэлийн маягт

Хүснэгт-3. Зам усалгаа хийсэн бүртгэлийн маягт

Боловруулсан:
БОХАБЭАА-ны БО-ны инженер Э.Нандинболор

Хянасан:
БОХАБЭАА-ны дарга Н.Валгэри

Тангилсан:
ЗУГ-ын дарга Д.Анболд
ГУУХ-ийн дарга Г.Хишигбаяр

Хүлээн авсан:
ААА-ны дарга Д.Мэндсайхан
БОХАБЭАА-ны эмч Т.Төмөрсух
ЧХХ-ийн дарга Н.Батхуяг
ЗМА-ны дарга С.Алдарсайхан
Төмөргүй уурхайн дарга Б.Золзаа
Төмөргөлийн уурхайн дарга Р.Дамбарважаа
ТХ-ийн дарга Г.Өлзийсайхан

Хүснэгт-1. Хог хаягдлын менежментийн үүрэг хариуцлагын матриц

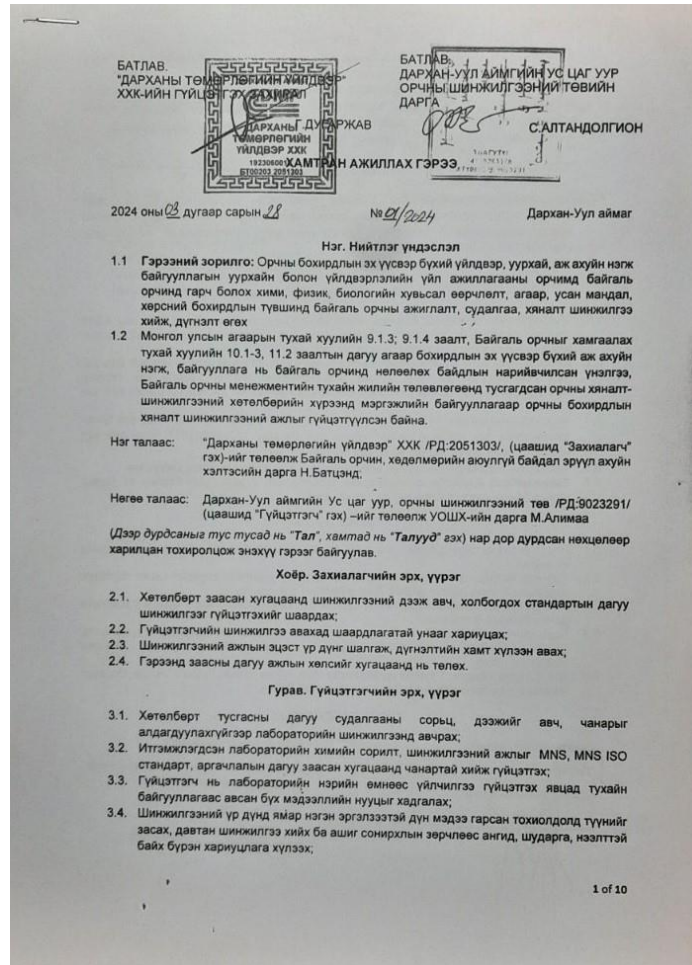
№	Хог хаягдлын төрөл	Хог хаягдлын код	Бүртгэл төлөв, гүйцэтгэсэн	Гүйцэтгэл хариуцагч	Хяналт төлөв	Дэмжигч үзүүлэгч	
						Үйлдвэр	Уурхай
1	Хаягцаж асуу хог хаягдал	200301	Крем менежер	Аж ахуйн албаны дарга	БО-ны өслэх инженер, БО-ны инженер	БОХАБЭАА-ны дарга	Уурхайн дарга
		161001					
		200127					
2	Газрын цооног (А)	130503	Тестийн өргөө	Засагчийн захирал, менежер	БО-ны өслэх инженер, БО-ны инженер	Засагч менежерийн албаны дарга	Уурхайн дарга
		160110					
		130501					
		160701					
		150201					
		180101					
		180103					
		180104					
		160503					
		160504					
150109							
3	Хуримтлуулах, устгалд тусгай ашиглах зориулалттай хаягдал (А)	160605	Материалын менежер	Чанар хяналтын хэлтсийн дарга	БО-ны өслэх инженер, БО-ны инженер	БОХАБЭАА-ны дарга	Уурхайн дарга
		160101					
4	Хуримтлуулах, устгалд тусгай ашиглах зориулалттай хаягдал (А)	160605	Засагчийн захирал, менежер	Төрийн хэлтсийн дарга	БО-ны өслэх инженер, БО-ны инженер	БОХАБЭАА-ны дарга	Уурхайн дарга
		160101					
5	Зам усалгаа	-	Диспетчер	Диспетчерийн албаны дарга			

Зураг 47 Хог хаягдлын бүртгэл хөтлөх мэдээлэх тухай

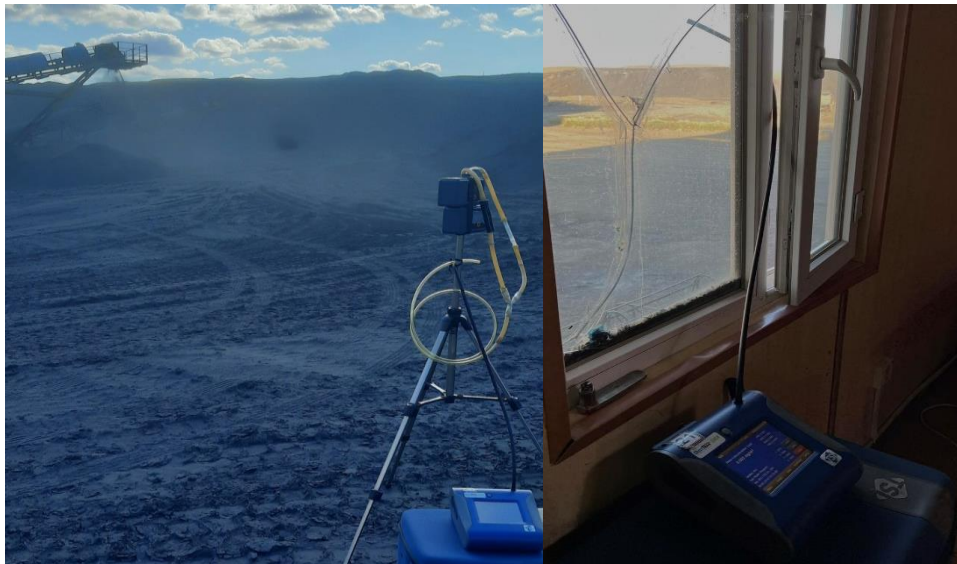
10. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
1. Агаар			
Хорт хийн агууламж Азотын давхар исэл NO ₂ , Хүхэрлэг хий SO ₂ , Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл CO, CH ₄	Ил уурхайн орчим Хөрсний гадаад овоолгын орчим, Кемпийн талбайн урд ШТС	1,600,000	Агаарын шинжилгээний дүнгээр нийт тоос болон тоосонцорын агууламж тогтмол өндөр гарч байгаа тул тоосжилтыг бууруулах зорилгоор техникүүдэд хурдны хязгаар тогтоон мөн тогтмол зам талбайг услах ажил хийгдэж байна.
Агаарын тоос, тоосонцорын /PM2.5, PM10/ агууламж	Баяжуулах үйлдвэрийн орчим-2, Эрүүл талбай Гадаад тээврийн зам		
2. Усны хяналт шинжилгээ			
Усны химийн шинжилгээ Микроэлементийн шинжилгээ Микробиологийн шинжилгээ	Шүүрлийн ус Шүүрлийн усан сан	861,000	– Уурхайн гүний худгийн усны хатуулгийн агууламж стандартаас 1.2 дахин давсан үзүүлэлттэй байна. – Тиймээс бид хоолны газарт бага оврын ус цэвэршүүлэх төхөөрөмжийг суурилуулан шүүлтүүрийг улирал бүр солин ашиглаж байна.
	Гүний худаг	1,148,000	
	Ундны ус		
3. Хөрсний хяналт шинжилгээ			
Хөрсний агро химийн үзүүлэлтүүд	Шимт хөрсний овоолго, Эрүүл талбай Уурхайн ам	1,057,500	– Хөрсний бохирдлын шинжилгээний дүнгээс харахад Баяжуулах орчимд авсан дээжинд сульфатын агууламж SO ₄ агууламж өндөр гарсан нь тус уурхайн баяжмал хүхэр ихтэй нь нөлөөлж байна.
Хөрсний хүнд элементүүд	Кемпийн талбай, Хогийн цэг,		
Хөрсний микробиологийн шинжилгээ	Баяжуулах үйлдвэр, Дотоод зам дагуу ШТС		
Нийт		4,836,500	

Зураг 48 Дархан-Уул аймгийн УЦУОШТөвтэй байгуулсан гэрээ

Зураг 49 Дархан Уул аймгийн УЦУОШТөвийн мэргэжилтнүүд орчны хяналт шинжилгээний дээж авч буй нь

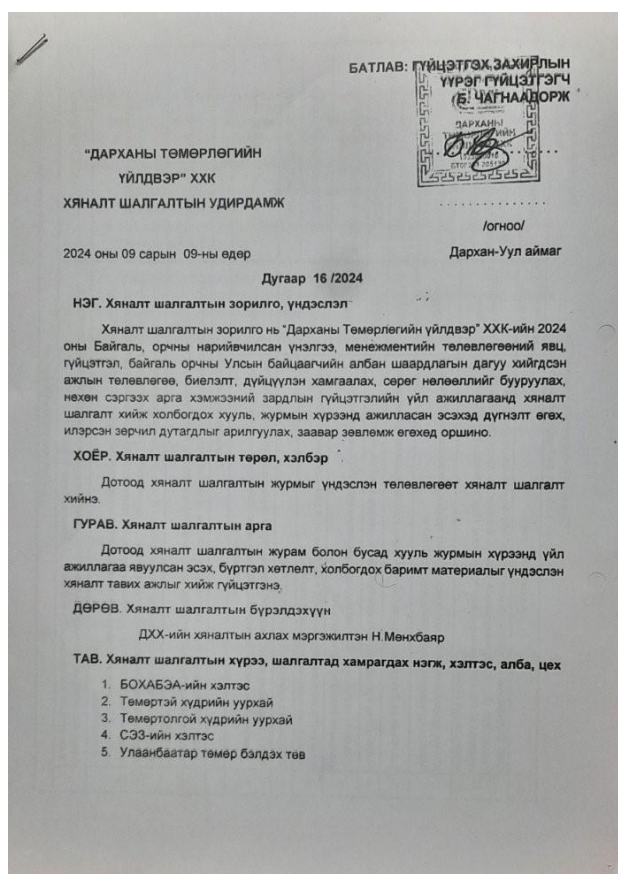
11. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Тухайн жилийн БОМТ-г боловсруулж батлуулах, хэрэгжилтийг тайлагнах	Төмөрголгой уурхайн 2023 оны БОМТ хэрэгжилтийн тайланг хуулийн хугацаанд орон нутагт хүргүүлсэн	Дотоод зардал	
2	- Байгаль орчин хамгаалах - Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх Хөдөлмөр хамгаалал зэрэг сэдвээр сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулах	БОХАБЭАА-наас зохион байгуулсан нийт ажилчдын сургалтанд Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаарх сургалтыг зохион байгуулсан	Дотоод зардал	Сургалт орж байх үеийн зургийг Зураг 50-д хавсаргав
3	Үйлдвэрлэлийн зардлаар БО-ны тухай хууль, журам, стандартын биелэлтийг хангах зорилгоор дотоод хяналтыг зохион байгуулах	Дотоод хяналтын хэлтсээс хяналт шалгалт хийн, хуваарьт шаардлага хүргүүлсэн	Дотоод зардал	ДХХ-с ирүүлсэн хяналт шалгалтын тайланг “Хавсралт” хэсэгт хавсаргав.
4	Уурхайн хаалтын төлөвлөгөөг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэн батлуулах	Уурхайн хаалтын чиглэлийг орон нутагтай зөвшилцөж байна	Дотоод зардал	
5	Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ /БОННУ/ тодотгол хийлгэх	Тендер шалгаруулалтанд “Маргад очирваань” ХХК шалгаран, гэрээ байгуулж, БОННУ-г боловсруулж батлуулсан	32,000,000	“Маргад очирваань” ХХК-тай байгуулсан гэрээг хавсаргав
НИЙТ			32,000,000	

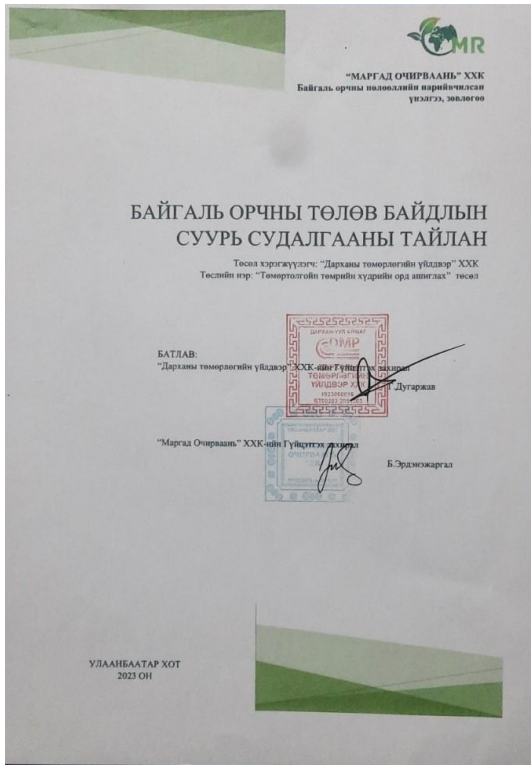

Зураг 50 Нийт ажилчдын сургалт орж буй байдал

Зураг 51 Байгууллагын Дотоод хяналт шалгалтын удирдамж

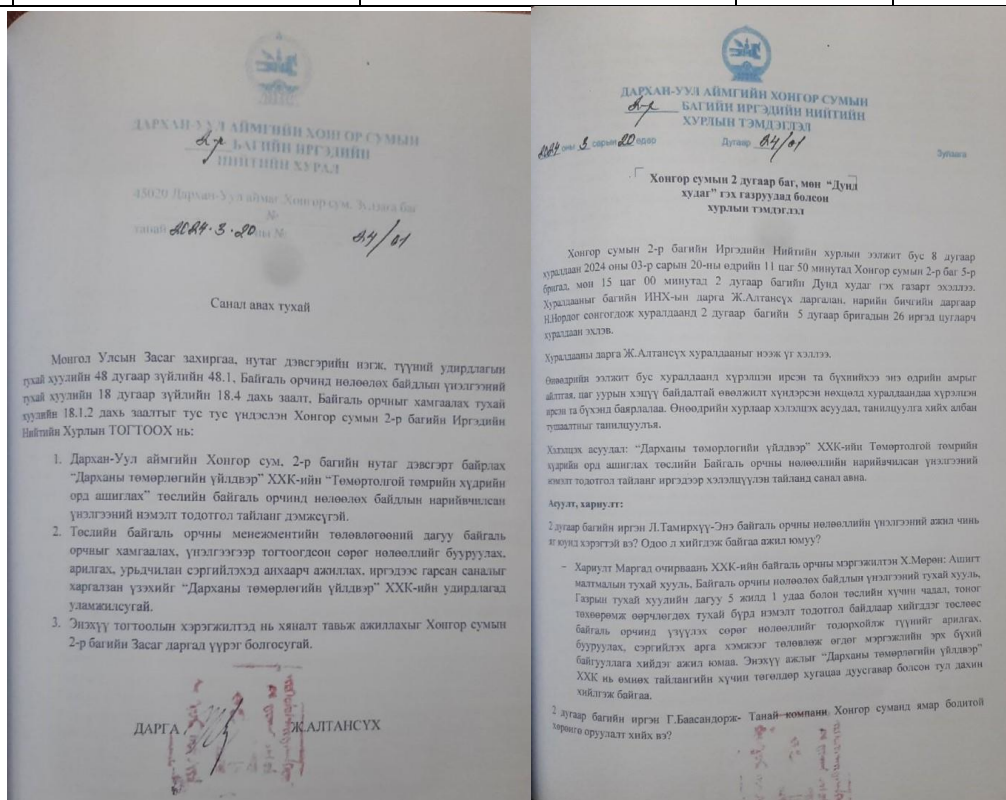

Зураг 52 Уурхайн батлагдсан БОТБТ, БОННУ

12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	БОМТ-ний биелэлтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчидад тайлагнах төлөвлөгөө	БОМТ-ний биелэлтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчидад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Дархан-Уул аймгийн БОАЖГ-т	Хуулийн хугацаанд БОМТ-ний тайланг хүргүүлсэн ба орон нутгаас заасан хугацаанд тайланг танилцуулна	Дотоод зардал	
2	Орон нутгийн иргэдэд	Хонгор сумын 2 р багийн ИНХ-д 2024 оны 03 сарын 20 өдөр Уурхайн БОННУ-ий нэмэлт тодотгол тайланг хэлэлцүүлэн Уурхайд байгаль хамгааллын чиглэлээр хийгдэж буй ажил цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар танилцуулга хийж санал солилцсон.	Дотоод зардал	Иргэдийн нийтийн хурлын протоколыг хавсаргав.
3	БОАЖЯ-ны ХБОБНУ-ын газарт	2024 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг Дархан-Уул аймгийн БОАЖГ-т танилцуулан, дэмжигдсэний дараа БОАЖЯ-ны ХБОБНУ-д хүргүүлэн, батлууна	Дотоод зардал	

Зураг 53 Иргэдийн нийтийн хурлын протокол

13. ДҮГНЭЛТ

2024 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нийт 53 ажлыг 244,388,764 төгрөгийн төсвөөр хийж гүйцэтгэсэн байна.

№	Арга хэмжээ	Зардал, төг
1	Сөрөг нөлөөлөлийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	47,956,996
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	26,100,000
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	12,835,268
	Орчны тохижилт, ногоон байгууламжийн төлөвлөгөө	59,480,000
	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
	Нийгмийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө	53,040,000
	Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	
	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	8,140,000
	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	4,836,500
	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	32,000,000
4	Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	-
Нийт		244,388,764

14. Хавсралт:

1. Аж ахуй нэгжийн гэрчилгээний хуулбар
2. Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн хуулбар
3. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд хийсэн лабораторийн шинжилгээний үр дүнгүүд
4. Хайгуулын ажил, ТЭЗҮ-г хүлээн авсан тушаал, тэмдэглэл
5. БОХ-3 маягт. Уул уурхайн олборлолтын улмаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлтийн жилийн мэдээ
6. Эрх бүхий байгууллагуудаас гүйцэтгэсэн ажлыг нь хүлээж авсан актын хуулбарууд
7. Хуваарьт аудитын дүгнэлт, зөвлөмж ба түүний дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан
8. Дотоод хяналтын хэлтсээс ирүүлсэн тайлан ба түүний дагуу авч хэрэгжүүлсэн ажлын гүйцэтгэл
9. Байгууллагын хариуцлагын даатгалын хуулбар
10. Нөөц ашигласны төлбөр тушаасан баримтын хуулбар
11. Нөөцийн хөдөлгөөний тайлангийн хуулбар
12. Хилээр экспортод гаргасан бүтээгдэхүүний талаар гаалийн албанаас гаргасан мэдээ

Жич: Хавсралтыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар 29-ний өдрийн А/618 тоот тушаалын Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын 3 дугаар хавсралтыг үндэслэн боловсруулсан. Мөн уг хавсралтаас дээр дурьдагдсан болон уурхайн үйл ажиллагаатай холбоогүй хавсралтуудыг хассан болно.